

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНА СИСТЕМА

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

освітній ступінь	бакалавр
галузь знань	01 Освіта
спеціальність	<u>017 Фізична культура і спорт</u>
освітня програма	Фізична культура

Ізмаїл – 2017

1. Кваліфікація, що присвоюється

Бакалавр за напрямом підготовки «Середня освіта» спеціалізація 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

2. Тривалість програми

3 роки 10 місяців.

3. Кількість кредитів

240 кредитів ЄКТС.

4. Рівень кваліфікації відповідно до Національної рамки кваліфікацій та Європейської рамки кваліфікацій

FQ-ENEА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень.

5. Галузь знань

01 Освіта / Педагогіка

6. Профіль програми

Мета програми	
Метою реалізації данної програми є підготовка бакалаврів в галузі середньої освіти, що володіють сукупністю засобів, прийомів, способів і методів людської діяльності, спрямованої на створення конкурентно спроможного спеціаліста з тренерсько-викладацької діяльності. Освітня програма (ОП) бакалаврату за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт реалізується за бакалаврською програмою, що орієнтована на формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові та складні непередбачувані завдання і проблеми комплексного характеру в галузі тренерсько-викладацької діяльності.	
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	
повна загальна середня освіта, диплом молодшого спеціаліста, ступінь молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста)	
Характеристика програми	
Предметна область / галузь знань	Освіта/Педагогіка
Фокус програми: загальна/спеціальна	Спеціальна. Акцент на виконання навчальних програм з фізичної культури і спорту, у відповідності до навчального плану та графіка навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладів II-III ступенів
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Особливості програми	Забезпечення індивідуальної траєкторії фахової підготовки тренера з обраного виду спорту.
Працевлаштування та продовження освіти	

Працевлаштування	Тренер-викладач дитячих юнацьких спортивних шкіл, клубів та ін.
Продовження освіти	Можливість навчання за програмою другого циклу FQЕНЕА, 7 рівня EQF-LLL та 7 рівня НРК
Стиль та методика оцінювання	
Підходи до викладання і навчання	За домінуючими методами та способами навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, ігрові, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі). За організаційними формами: колективного та інтегративного навчання. За орієнтацією педагогічної взаємодії: позиційного та контекстного навчання, технологія моделювання професійної діяльності.
Система оцінювання	Система оцінювання Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100 бальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано») системами. Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, графічна або творча робота, есе, портфоліо, творчий звіт тощо.
Програмні компетентності	
Загальні	Загальнонаукові: Набуття гнучкого способу мислення, який дозволяє зрозуміти та розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до сталих наукових концепцій. Породжувати нові ідеї (креативність). Здатність пропонувати рішення, що не є очевидними. Здатність застосовувати знання на практиці. Здатність ефективно розв'язувати практичні задачі використовуючи професійні знання. Міжособистісні: Норми поведінки в соціумі. Здатність самостійно та відповідально приймати рішення в професійній сфері на основі аналізу та синтезу, з урахуванням критичних зауважень та на основі творчого підходу, норм загальнолюдської та професійної етики. Здатність працювати в міждисциплінарній команді. Вміння розуміти інформацію з суміжних галузей знання та роз'яснювати.. Вміння донести власні висновки і знання та пояснення до фахівців та нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються. Етичне

	<p>ставлення до кожної людини. Застосовувати критику та самокритику, об'єктивно сприймати критику та враховувати зауваження, бачити необхідність та шляхи професійного самовдосконалення</p> <p>Інструментальні: Усне і письмове спілкування рідною мовою. Здатність до спілкування на загальнонаукову і вузькопрофесійну тематику. Комп'ютерні навички. Здатність використовувати комп'ютер у професійній діяльності.</p> <p>Вміти пристосовуватися до нових ситуацій, розв'язувати професійні проблеми у ситуації невизначеності умов і вимог.</p>
Фахові	<p>Управлінська – здатність підбирати адекватне ситуації управлінське рішення за формою та змістом; здатність планувати та організовувати освітній процес у дитячих юнацьких спортивних школах.</p> <p>Дослідницько-аналітична – здатність аналізувати здоров'я як системну категорію; визначати перспективні шляхи управління здоров'ям; здатність до програмування занять з «Обраного виду спорту».</p> <p>Технологічна – здатність визначити загальні підходи до вибору необхідної методики застосування фізичних вправ; усвідомлювати особливості використання засобів та методів навчання школярів основ здоров'я; оцінювати і проводити моніторинг рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості та індивідуального здоров'я. Організаційна – здатність організовувати навчально-виховний процес у дитячичо-юнацьких спортивних школах; організовувати масові спортивні заходи, змагання.</p> <p>Інструментальна – здатність до професійного спілкування, забезпечення гармонійних та конструктивних взаємовідносин під час виконання професійних завдань.</p> <p>Соціальна та загальнокультурна – здатність і готовність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.</p>

7. Результати навчання програми

1. Знання видів, форм та класифікації управлінських рішень.
2. Знання методів підготовки та обґрунтування управлінських рішень.
3. Знання техніки організації робочого місця.
4. Знання етики, правил забезпечення охайності робочого місця.

5. Знання про сучасні погляди на визначення індивідуального та громадського здоров'я.
6. Розуміння демографічних проблем України як інтегрального показника стану громадського здоров'я.
7. Знання особистісних та соціальних засад збереження та зміцнення індивідуального здоров'я.
8. Уміння програмувати заняття з фізичної культури
9. Володіння інформацією про інноваційні підходи до підвищення резервних можливостей організму людини.
10. Знання методів роботи з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет.
11. Знання структури і змісту програми для дитячо-юнацьких шкіл.
12. Уміння аналізувати логіку побудови програми для дитячо-юнацьких шкіл.
13. Знання сучасних підходів до планування навчального процесу в дитячо-юнацьких школах.
14. Знання про основні засоби, форми та методи, принципи фізичного виховання
15. Знання сучасної класифікації діагностичних підходів до оцінки здоров'я.
16. Знання принципів, методів та засобів викладання видів спорту в дитячо-юнацьких школах.
17. Знання форм підвищення рівня знань школярів з основ збереження здоров'я.
18. Комплексні знання та уміння з фізичного виховання для подальшого навчання за відповідним професійним спрямуванням
19. Уміння використовувати сучасні методи діагностики індивідуального здоров'я.
20. Уміння використовувати методи моніторингу фізичного стану людини.
21. Знання особливостей оцінки фізичного стану осіб різного віку та статі.
22. Уміння визначити біологічний вік людини.
23. Знання і уміння демонструвати виконання сучасних видів оздоровчих видів рухової активності.
24. Знання організаційних форм суб'єктів фізичного виховання.
25. Уміння планувати навчально-виховний процес дитячо-юнацьких шкіл
Уміння використовувати алгоритм дій щодо виховання та удосконалення фізичних якостей, фізичного розвитку у відповідності з індивідуальними особливостями контингенту.
26. Знання особливостей складання положення про спортивно-масові заходи.
27. Уміння брати участь в організації проведення масових спортивних та рекреаційних заходів.
28. Знання методик і володіння практичними навичками професійного спілкування з використанням комунікативних технік і технологій..
29. Уміння обирати залежно від ситуації найбільш адекватні інформаційні засоби комунікації.
30. Уміння чітко, послідовно та логічно висловлювати свої думки.

31. Уміння дотримуватися етики ділового спілкування, етичних норм та нормативів суспільної поведінки.
32. Знання професійного дискурсу, термінології свого фаху.
33. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень, розуміння сутності та принципів розвитку суспільства, природи і мислення.
34. Уміння оперувати філософськими категоріями та поняттями, критично оцінювати і прогнозувати соціальні, економічні, політичні, екологічні, культурні та інші події й явища.
35. Розуміння культурологічних питань сучасності з позицій вшанування традицій і звичаїв свого народу та культурного надбання людства

8. Структурна діаграма програми

Назва навчальної дисципліни/модуля або практики	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин	Семестр
І. Цикл загальної підготовки			
Нормативні дисципліни (30 кредити, 10%)			
Філософія	4	120	2
Англійська мова	9	270	2-3
Українська мова та основи академічного письма	6	180	1
Історія України та української культури	5	150	1
Дисципліни вільного вибору студента (12 кредитів, 5%)			
Перелік дисциплін соціально-гуманітарного спрямування	4	120	3
Перелік дисциплін природничого та технічного спрямування	4	120	4
Перелік дисциплін психолого-педагогічного спрямування	4	120	3
ІІ. Цикл професійної підготовки			
Нормативні дисципліни (108 кредитів, 45%)			
Педагогіка	6	180	2
Психологія	6	180	1
Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень	4	120	1
Анатомія та фізіологія людини	4	120	1
Гігієна фізичного виховання	4	120	2
Біохімія з основами біохімії спорту	4	120	4
Біомеханіка фізичних вправ та спортметрологія	5	150	3

Теорія та методика фізичного виховання	4	120	4
Теорія і методика дитячого та юнацького спорту	7	210	5-6
Технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	4	120	8
Біохімія з основами біохімії спорту	4	120	4
Основи медичних знань та долікарської діагностики	4	120	2
Методика фізичної реабілітації	4	120	6
Спортивний туризм	5	150	8
Основи безпеки життєдіяльності та валеології	4	120	3
Спортивні споруди та обладнання	4	120	6
Спортивний туризм	4	120	7
Спортивна медицина	5	150	8
Історія фізичної культури та олімпійський спорт	5	150	1
Управління в сфері фізичної культури	4	120	2
Ознайомча практика			
Навчальна практика	6	180	4
Виробнича практика	12	360	6,7
Курсові роботи	3	90	4,6,7
Кваліфікаційна робота	6	180	8
Дисципліни вільного вибору студента (48 кредитів, 20%)			
Теорія і методика викладання обраного виду спорту	24	720	3-8
Теорія і методика спортивного тренування	5	150	5
Теорія і методика професійного спорту	4	120	8
Реабілітаційна психологія	5	150	3
Організація оздоровчої роботи, лікувальна ФК та масаж	5	150	5
Адаптація та функціональні резерви спортсмена	4	120	7

9. Форма навчання: денна, заочна.

10. Положення про оцінювання та шкала оцінок

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС» (рішення вченої ради ІДГУ від 02.03.2016 р., протокол №7). Основними формами контролю є поточний, проміжний (модульний) та підсумковий (залік, іспит). Оцінювання знань здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та переводиться у 100-бальну шкалу.

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90-100	відмінно	зараховано
80-89	добре	
65-79		
55-64	задовільно	
50-54		
30-49	незадовільно	не зараховано
1-29		

11. **Форми атестації здобувачів**

Атестація здійснюватися у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену зі спеціальності. З метою атестації здобувачів вищої освіти створюється Атестаційна комісія, діяльність якої регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії в ІДГУ» (рішення вченої ради ІДГУ від 26.02.2015 р., протокол №5). Атестаційний екзамен включає програмні питання, які визначають рівень засвоєння фахових компетентностей.

Кваліфікаційною роботою є робота бакалавра, що виконується на завершальному етапі здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вимоги до написання кваліфікаційних робіт, порядок її виконання та захисту визначено в «Положенні про кваліфікаційні роботи в ІДГУ» (рішення вченої ради ІДГУ від 26.11.2015 р., протокол №4). Деталізація вимог до кваліфікаційної роботи регламентується методичними рекомендаціями кафедри. Для запобігання академічного плагіату кваліфікаційні роботи розміщуються на електронному репозиторії вищого навчального закладу та проходять комп'ютерну перевірку на наявність плагіату.

12. **Керівник програми чи еквівалентна посада**

Гарант освітньої програми – кандидат філософських наук, доцент Ярчук Геннадій Васильович

13. **Професійні профілі випускників**

Напрямок підготовки «Середня освіта (Фізична культура і спорт)» характеризується засвоєнням інтелектуальних та педагогічних цінностей фізичної культури, необхідних для роботи у загальноосвітньому та професійному соціумі.

Область професійної діяльності випускника представлена багато чисельними організаціями, що входять до системи загальноосвітніх закладів, фізичної культури, спорту оздоровчої та профілактичної спрямованості.

Підготовка спеціалістів з спеціальності «Фізична культура» має на меті задоволення потреб особистості, суспільства і держави у фахівцях, орієнтованих на сучасні методи освіти і виховання людини, прищепленні здорового способу життя, а також підготовку таких спеціалістів з фізичного виховання, які спроможні здійснювати освітню і спортивно-оздоровчу діяльність на високому професійному рівні.

Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно-орієнтованих фахових знань та вмінь, здатності вирішувати професійні завдання у галузі середньої освіти.

Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, зокрема, можуть працювати:

2320 Викладачі середніх навчальних закладів, 2340 Вчителі спеціалізованих навчальних закладів, 2359.2 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, 3340 Вихователь, 3475 Інструктор з фізкультури

ІНФОРМАЦІЯ СТОСОВНО ОКРЕМИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

Загальні нормативні дисципліни

Філософія

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 2

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Запорожченко О. В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сприяння ґрунтовному ознайомленню студентів з історією розвитку філософії; роз'яснення основних актуальних проблем сучасної світової філософії; визначення основних етапів формування світової філософської думки; розвиток вміння самостійно робити філософський аналіз різних вчень, концепцій, ідей, порівнювати їх; розвиток вміння обґрунтовувати свою світоглядну позицію і філософські погляди, вміння відстоювати свої погляди в дискусії; виховання поваги до загальнолюдських цінностей, на яких ґрунтується розвиток людства; сприяння формуванню систематизованого світогляду і високої культури мислення .

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: специфіку філософії як особливого типу світогляду, її функції, завдання, проблемне поле; понятійно-термінологічний апарат курсу; основні напрямки філософії та історію їх виникнення; основних представників світової філософії та їх базові концепції та ідеї; особливості та проблематику філософських пошуків у кожному епоху розвитку людства; основні джерела філософських знань.

вміти: обґрунтовувати свою світоглядну позицію щодо важливості знань з основ філософії; порівнювати між собою різні філософські погляди, ідеї, концепції; аналізувати вплив соціокультурних чинників на формування філософських ідей, проблематику філософських пошуків; коректно використовувати філософські терміни та поняття під час усних відповідей на семінарських заняттях, складати термінологічні словники, застосовувати філософські терміни для експлікації власної думки; здійснювати самостійний пошук інформації з використанням різноманітних ресурсів.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Вступ до історії з основами наукових досліджень

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Філософія як форма суспільної свідомості. Структура, предмет і функції філософії. Стародавня філософія як зародок і колыска всіх наступних типів філософії. Основні філософські поняття античної філософії. Нові умови розвитку філософії. Від політеїзму до монотеїзму. Релігійний характер філософських пошуків. Філософія епохи Відродження.

Представники європейської філософії Нового часу. Соціальні та антропологічні ідеї Нового часу та філософія Просвітництва. Загальна характеристика німецької класичної філософії, її представники. Марксистська філософія. Антропологічні напрямки в західній філософії. Проблема несвідомого та ірраціонального. Філософія людського існування (екзистенціалізм). Еволюція релігійної філософії. Сцієнтистські напрямки. Позитивізм та його різновиди. Структуралізм та модернізм в сучасній філософії.

Філософська думка Київської Русі. Києво-Могилянська академія як осередок розвитку філософії в Україні. Проблема людини у філософських роздумах Г.Сковороди. Проблема звільнення людини і нації у творах мислителів Кирило-Мефодіївського братства. Розробка антропологічного принципу та ідея суспільного прогресу у творчості Франка, Драгоманова, Грушевського та ін. Подальший розвиток філософської думки в Україні.

Буття як універсальна філософська категорія. Свідомість людини як духовний спосіб орієнтації її у реальності буття. Загальний зміст і форми пізнавальної діяльності. Істина як процес. Природні передумови, матеріальні та духовні засади людського життя. Суспільне виробництво, його архітектоніка. Економічна, соціальна, політична і духовна сфери життя людей. Соціальна структура суспільства. Суспільна свідомість. Проблема сенсу, цінності і самоцінності людського життя у духовному досвіді людства. Ідея цілісної людини як вираз сенсу людського життя. Свобода і гуманізм. Свобода і культура.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Історія філософії: підручник / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. — К., 2001.
2. Огородник І. В. Історія філософської думки в Україні : навч. посібник / І. В. Огородник, В. В. Огородник. — К., 1999.
3. Філософія : навч. посібник / за ред. І. Ф. Надольного. — 5-е вид., випр. і доп. — К. 2005.
4. Федів Ю., Мозгова Н. Історія української філософії: навч. посібник / Ю. Федів, Н. Мозгова. — К., 2001.
5. Чижевський Д. Нариси з історії філософи в Україні / Д. Чижевський // Твори. В 4 т. / під заг. ред. В. Лісового. — К., 2005.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Англійська мова

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший, другий

4. СЕМЕСТР: 2-3

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 9

6. ЛЕКТОР: доц. С.О. Рябушко

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: навчити студентів усному англомовному мовленню; розвивати у студентів писемне мовлення й уміння сприймати різні англомовні тексти та вдосконалювати їх лексичний та граматичний мінімуми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: граматичну структуру англійської мови й вивчати певну кількість лексичних одиниць (понад 2000) – для того, щоб вільно висловлювати свої думки, сприймати на слух та читати й перекладати художні, політичні та фахові тексти.

вміти: обговорювати навчальні та пов'язані зі спеціальністю питання, для того щоб досягти порозуміння зі співрозмовником; готувати публічні виступи з низки великої кількості галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів; знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію, що міститься в англомовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією; аналізувати англомовні джерела; писати професійні тексти і документи англійською мовою; перекладати англомовні професійні тексти на рідну мову.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: Англійська мова за професійним спрямуванням

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Навчальна дисципліна «Англійська мова» пропонує студентам поступово опанувати граматичний матеріал, вивчити основні правила читання, засвоїти сучасну англомовну лексику і широко вживані мовленнєві та ідіоматичні конструкції АМ. Вивчення лексико-граматичного й фонетичного матеріалу відбувається на основі таких автентичних текстів, як-от: «Походження суспільства», «Стародавні цивілізації», «Пам'ятки культури», «Історія освіти», «Міфи, легенди,

мистецтво древніх», «Алфавіт, календарі, бібліотеки», «Витоки демократії» та ін. Робота з вищезазначеними джерелами дає можливість студентам оволодіти політичною, економічною й краєзнавчою лексикою АМ, а також ознайомитися з державно, парламентською й економічною системами Великобританії та США, їх історичними і географічними особливостями. Така робота є необхідною для формування й розвитку в майбутніх фахівців навичок та умінь роботи з англомовними газетами і журналами і вдосконалення практики двостороннього писемного та усного перекладу.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Камянова Т. English. Практический курс английского языка. – М., 2005.
2. Паращук В.Ю. Грицюк Л.Ф., Саум Стівен Б. Практичний курс англійської мови: Підручник. – К., 1999.
3. Hutchinson T. Project English 1, 2, 3 / Teacher's Book. – Oxford: Oxford University Press, 1994.
4. New way in Teaching Writing. – Bloomington, Illinois USA, 1995.
5. Oxford Advanced Learner's Dictionary. New International Student's Edition: Oxford University Press, 1996.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: практичні заняття, самостійна робота

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: залік (1,2), екзамен (7)

14. МОВА НАВЧАННЯ: англійська.

Українська мова та основи академічного письма

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 6

6. ЛЕКТОР: доц. Циганок І. Б.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сформувати уявлення студентів про українську мову як систему одиниць різного рівня, що взаємодіють, поглибити знання першокурсників, набуті під час вивчення української мови за шкільною програмою, активізувати й удосконалити мовленнєві навички, культуру письма та усного спілкування. Одним із основних аспектів вивчення української мови є функціональний підхід, тому безпосередню увагу зосереджено на використанні студентами мовних засобів для формування досконалого мовлення.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні питання з лінгвістики, зокрема фонетики, фонології, лексикології, фразеології, лексикографії, граматики української мови, стилістики і культури української мови; різні аспекти ділового спілкування.

вміти: диференціювати мовні одиниці всіх мовних рівнів та здійснювати їх опис, правильно використовувати на письмі їх словоформи; розрізняти функціональні стилі української мови, спираючись на їхні ознаки;) грамотно писати тексти різних стилів; правильно писати документи різних видів, доречно використовуючи особливості документної мови.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Українська мова серед інших мов світу. Фонетика. Класифікація звуків української мови. Орфографія, орфоепія, пунктуація української мови. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія і фразеографія.

Словотвір і морфеміка української мови. Морфологія як вчення про частини мови. Іменник в українській мові. Прикметник в українській мові. Числівник в українській мові. Займенник в українській мові. Дієслово в українській мові. Незмінювані частини мови в українській мові. Синтаксис української мови. Словосполучення і просте речення. Складне

речення. Пряма і непряма мова. Діалог. Заміна прямої мови непрямою. Цитати. Українська пунктуація.

Стилістика української мови. Мовний стиль як сукупність засобів, вибір яких зумовлюється змістом, метою та характером висловлювання. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль. Розмовний стиль. Офіційно-діловий стиль. Епістолярний стиль. Конфесійний стиль.

Ділове мовлення і культура мови. Літературна мова як оброблена форма загальнонародної мови. Культура мови, культура мовлення. Комунікативні якості мови. Культура усного мовлення.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондар О.І., Карпенко Ю.О., Микитин-Дружинець М.Л.: Сучасна українська мова. – К., 2006.
2. Сучасна українська літературна мова./Лексикологія. Фонетика / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко. – К., 2010.
3. Сучасна українська літературна мова./ Морфологія. Синтаксис / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко. – К., 2010.
4. Український правопис. – К., 2010.
5. Делюсто М. С. Типологія говірок межиріччя Дністра і Дунаю. – Ізмаїл, 2012.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, практичні заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: залік.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Історія України та української культури

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: доц. Дізанова А. В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сприяти формуванню у студентів знань щодо становлення і розвитку українського народу, його діяльності в соціально-економічній, духовній, політичній, державній, культурній сферах з давніх часів до сьогодення, взаємодії з іншими народами та державами; вмінь аналізувати економічні, соціальні, політичні, культурні явища й процеси, що відбувалися в Україні на різних етапах історичного розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: сучасні методи історичного пізнання, історичний термінологічно-понятійний апарат; основні етапи історичного процесу та культурного розвитку на теренах України; специфіку політичного, соціального, економічного, культурного життя України на різних етапах історії, специфіку розвитку окремих регіонів України;

вміти: використовувати набуті знання в практичній діяльності; аналізувати історичні події, орієнтуватися в історичному просторі та часі, визначати причинно-наслідкові зв'язки, оцінювати роль суб'єктивних та об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах; давати оцінку пам'яткам вітчизняної та світової культури, співвідносити їх з історичними періодами, самостійно поглиблювати знання у рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних технічних засобів.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Вступ до історії з основами наукових досліджень

КОРЕКВІЗИТ: Історія країн Центрально-Східної Європи

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Стародавня доба в історії України. Східні слов'яни. Проблема етногенезу та розселення слов'ян. Господарство та суспільний лад слов'ян. Антське царство та його політичне становище в IV-VI ст. н.е. Побут, культура і вірування слов'янських племен. Походження та основні етапи формування українського етносу.

Середньовічна держава Київська Русь. Галицько-Волинське князівство. Передумови утворення Київської Русі. Внутрішня та зовнішня політика перших руських князів. Соціально-економічний розвиток Київської держави в X - на початку XII ст. Політична система Київської Русі. Запровадження християнства. Етноніми «русичі», «руські люди» і «Україна». Галицько-Волинське князівство в другій половині XIII – першій половині XIV ст.

Українські землі під владою іноземних держав (XIV – перша половина XVII ст.). Українське козацтво. Причини виникнення козацтва. Виникнення Запорозької Січі, її адміністративно-територіальний устрій, господарство, традиції. Реєстрові та нереєстрові козаки. Петро Сагайдачний. Запорозька Січ – демократична республіка. Боротьба проти турків і татар. Козацько-селянські повстання в Україні кінця XVI - першої третини XVII ст.

Українська національна революція середини XVII ст. Причини і характер, мета, рушійні сили революції. Проблеми періодизації. Б.Хмельницький. Становлення української козацької держави. Переяславська рада та договір з Московською державою 1654 р., його оцінка істориками. Березневі статті. Дипломатія Б.Хмельницького.

Українські гетьмани Ю.Хмельницький та І.Виговський. Гадяцька угода. Переяславські статті 1659 р. Поділ України на Правобережну і Лівобережну. Соціально-економічні, політичні, демографічні наслідки революції.

Гетьманщина, Правобережна Україна і Запорозька Січ в кінці XVII – XVIII ст. Особливості адміністративного та політичного устрою Гетьманщини та Слобідської України у складі Московської держави. Гетьман І.Мазепа, його внутрішня та зовнішня політика. Північна війна, участь в ній українського народу. Полтавська битва та її наслідки. П.Орлик, його «Конституція». Наступ на автономію України. І.Скоропадський. Перша Малоросійська колегія та її діяльність. К.Розумовський, його реформи. Остаточна ліквідація автономних прав України. Друга Малоросійська колегія. Запорозька Січ в кінці XVII – XVIII ст. І.Сірко. Причини та наслідки ліквідації Запорозької Січі. Приєднання Росією Півдня України та його колонізація в др. пол. XVIII ст. Правобережна Україна та західноукраїнські землі у другій половині XVII ст. Гайдамацький рух. Коліївщина. Поділи Польщі (1772, 1793, 1795) та приєднання українських земель до Росії та Австрії.

Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (XIX – початок XX ст.) Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ українських земель у складі іноземних держав. Занепад кріпосницьких та зародження ринкових відносин в українській економіці. Початок українського національного відродження, історіографія проблеми. Кирило-Мефодіївське товариство. Т.Шевченко. Характер політики австрійського уряду щодо українців. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II. Початок національного відродження в Галичині. «Руська трійця». Події революції 1849-1849 рр. на західноукраїнських землях.

Скасування кріпацтва. Реформи 60-70-х років XIX ст. Соціально-економічний розвиток у пореформений період. Національна політика російського царизму щодо українців. Український культурно-національний рух. Українофіли. Діяльність громад. Виникнення українських політичних товариств. Західноукраїнські землі. Москвофіли. Народовці. Зв'язки прогресивних діячів Галичини і Наддніпрянської України. Українське національне життя на Закарпатті та Буковині.

Розвиток капіталізму в промисловості та сільському господарстві, його особливості на поч. XX ст. Соціальне та національне гноблення українського народу. Діяльність українських національних партій. Україна в період революції 1905-1907 рр. Аграрна реформа П.Столипіна та її здійснення в Україні. Українські землі в роки Першої світової війни.

Українська революція 1917-1920 рр. Лютнева революція 1917 р. у Росії. Українська Центральна Рада. I і II Універсали. Генеральний Секретаріат. Жовтневий переворот у Петрограді. III Універсал. Проголошення УНР. IV Універсал. Проголошення незалежності УНР.

Німецько-австрійський окупаційний режим. Гетьманський переворот. Зовнішня і внутрішня політика П.Скоропадського. Директорія. Внутрішня і зовнішня політика. Проголошення ЗУНР та її діяльність. Акт злуки УНР і ЗУНР.

Встановлення влади рад на початку 1919 року. Створення УСРР. «Воєнний комунізм». Боротьба з Денікіним. Варшавський договір 1920 року. Радянсько-польська війна. Ризький мир 1921 року. Поразка Української національно-демократичної революції. Основні уроки і здобутки української революції.

Україна у міжвоєнну добу (1921-1939). Україна в роки нової економічної політики 1921-1928 рр. Створення СРСР і Україна. Формування командно-адміністративної системи. Перехід до форсованої індустріалізації. Кооперування і колективізація. Перехід до прискореної колективізації. Голодомор 1932-1933 рр. Конституція УРСР 1937 р. «Розстріляне відродження». Соціально-економічне і політичне становище українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини.

Україна в Другій світовій війні (1939-1945 рр.) та післявоєнний період (1945-1954 рр.). Українська РСР у 1954-1991 рр. XX з'їзд КПРС і Україна. «Відлига». Лібералізація суспільно-політичного життя. Економічні реформи та їх наслідки. Зародження дисидентського руху. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1985рр.).

Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя у період «перебудови», погіршення економічної ситуації. Чорнобильська катастрофа. Початок формування системи багатопартійності в Україні. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 року. Серпневий заколот. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року. Грудневий референдум. Вибори Президента України. Припинення існування СРСР.

Україна в умовах незалежності. Розгортання державотворчих процесів. Становлення владних структур. Економічні проблеми. Модель реформування економіки України. Соціальні трансформації. Міжнародні відносини в Україні. Конституція України. «Помаранчева революція». «Революція гідності». Основні напрямки зовнішньої політики. Культурне та духовне життя народу в незалежній Україні.

Наукове визначення поняття культура. Основні підходи до вивчення феномену культури в сучасній культурології (еволюціоністський, соціологічний, антропологічний, циклічний та ін.). Духовна та матеріальна культура. Світова та національна культура. Основні функції культури. Проблема періодизації української культури. Культурологічна думка України.

Витоки та передумови формування української культури. Розвиток матеріальної та духовної культури в кам'яну добу. Релігійні уявлення (магія, фетишизм, анімізм, тотемізм, мантика та ін.) первісних людей. Неолітична революція. Трипільська культура та її зв'язок з українською культурою. Особливості трипільського мистецтва. Кіммерійці. Скіфська доба на території України (соціально-економічний розвиток, звіриний стиль в мистецтві). Сармати. Грецька колонізація України. Мистецтво антської доби. «Повість временних літ» про східнослов'янські племена. Побут і звичаї східних слов'ян. Духовний світ слов'ян.

Християнізація Русі та її значення для розвитку української культури. Формування соціальної структури та політичної влади. Церква як рушійна сила культурного розвитку Київської Русі. Загальна характеристика мистецтва Київської Русі (архітектура, літописання, музика, живопис та ін.). Монголо-татарська навала та її наслідки для культурного розвитку Русі. Історичне значення культури Київської Русі.

Інкorporація українських земель до складу Литви та Польщі. Умови розвитку національно-культурного і релігійного життя. Поява козацтва та його значення для розвитку української культури. Вплив гуманістичних та реформаційних ідей в Україні. Релігійні процеси в Україні в умовах протистояння Заходу та Сходу (боротьба за Київську митрополію, братства, Берестейська унія, відновлення та реформування православ'я Петром Могилою, підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату). Становлення української культури XIV - середина XVII ст. як синтез здобутків візантійської та західноєвропейської культур.

Передумови та причини розвитку бароко в Україні. Формування ідеологеми «Київ - другий Єрусалим» та її значення для розвитку національної та релігійної самосвідомості. Київський культурний центр. Початок інтеграції української козацької старшини та духовенства в соціально-політичне та духовне життя Російської імперії. Розвиток історичної самосвідомості. Особливості українського бароко (архітектура, література, музика, театр). Видатні вчені і діячі Києво-Могилянської академії. Григорій Сковорода, його філософське вчення.

Національне відродження в Україні (кінець XVIII - XIX ст.) Причини, передумови та періодизація українського національного відродження. Вплив ідей романтизму на українську культуру. Слобожанщина - центр національного відродження України. «Історія Русів». «Енеїда» Котляревського. Початок національного відродження на західноукраїнських землях. «Руська трійця». Процес націоналізації української греко-католицької церкви. Кирило-Мефодіївське товариство та ідея єдності слов'янських народів. Тарас Шевченко - ідеолог модерної України.

Розвиток української культури в другій половині XIX - на початку XX ст. Роль І. Франка в національно-культурному русі. М. Грушевський і його роль у розвитку української національної культури. Вплив реалізму на розвиток українського мистецтва (література, театр, музика, живопис). Традиція та «модерн» в українській культурі кінця XIX - початку XX ст.

Культурний рух періоду Центральної Ради. Формування української національної школи. Національно-культурна політика Гетьманату. Створення української вищої школи. Українська Академія Наук. Д. Багалій, А. Кримський, В. Вернадський, М. Туган-Барановський. Видавнича справа. Преса. Театр. Автокефалія Української православної церкви. Політика «українізації» та її вплив на українську культуру 20-30-х років XX ст. Розвиток освіти та ліквідація неписьменності. Літературний процес та Хвильовий. Пожвавлення літературного життя в період українізації. Літературні об'єднання «Плуг», «Гарт», «ВАПЛІТЕ», «Молодняк» та ін. Український театр Леся Курбаса. Музична культура. Діяльність музичного товариства ім. Леонтовича. Творчість українських композиторів: Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, В. Косенка, М. Вериківського, Г. Хоткевича. Створення українського кіномистецтва, творчість О. Довженка. Архітектура і образотворче мистецтво. Мистецька школа М. Бойчука. Образотворче мистецтво та музика Західної України. Сталінський терор та його наслідки для української культури.

Розвиток культури України під час Другої світової. Шестидесятники. Рух дисидентів та боротьба за національну культуру. Вплив Горбачовської перебудови на українську культуру. Національна культура в умовах зростання національно-культурної ідентичності. Національно-культурне відродження в Україні в середині 80-х – на початку 90-х рр. та його особливості. Проголошення незалежності України та його значення у формуванні національної самосвідомості українців та розвитку духовної культури.

Суперечливий характер культурного процесу в сучасних умовах. Сучасні здобутки української культури. Освіта та проблеми її реформування. Здобутки та проблеми української науки. Розвиток літератури. Повернення творів «заборонених» письменників. Українське кіномистецтво. Телебачення. Театр. Музика. Українська культура в умовах постмодернізму.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бойко О.Д. Історія України. Навчальний посібник для ВНЗ. — К., 2010.
2. Лазарович М. В. Історія України : навч. посіб. / М. В. Лазарович. – 3-тє вид., стереотип. – К., 2013.
3. Мицик Ю., Бажан О. Історія України. – К.: Кліо, 2015.
4. Пальм Н. Д. Історія української культури : навч. посібник / Н. Д. Пальм, Т. Є. Гетало. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2013. – 296 с.
5. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богущький. – К. : Знання, 2007. – 680 с.
6. Хома І. Я. Історія української культури : навч. посібник / І. Я. Хома, А. О. Сова, Ж. В. Мина. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 356 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: екзамен (1).

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

*Дисципліни професійної підготовки
Загальні дисципліни*

Педагогіка

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 2

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 6

6. ЛЕКТОР: к.п.н., доц. Фурдуй С.Б.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: забезпечити формування у студентів комплексних професійних педагогічних знань, умінь синтезувати матеріал для успішного розв'язання педагогічних задач, аналізу педагогічних ситуацій, вибору засобів взаємодії у педагогічному процесі.

Завдання курсу формувати в студентів комплексні знання наукових основ педагогічної діяльності; формувати основи професійної компетентності майбутнього вчителя фізичного виховання, практичні умінь і навички педагогічної діяльності; розвивати професійне мислення; сприяти збудженню інтересу до питань теорії і практики навчання, стимулювати ініціативність, самостійність, творчість у майбутніх педагогів.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: принцип організації навчально-виховного процесу, форми і методи керівництва навчально-пізнавальної діяльності, методи педагогічних досліджень, передовий педагогічний досвід

вміти: вивчати та організовувати нові педагогічні технології організації навчально-виховного процесу, адаптувати їх до учнів конкретного класу та закладу; оволодівати найбільш ефективними формами і методами керівництва навчально-пізнавальною діяльністю учнів, які допомагають досягти запропонованого рівня освіти; визначати конкретні навчально-виховні завдання, виходячи із загальної мети виховання і врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів; застосовувати методи психолого-педагогічних досліджень для вивчення всіх чинників формування та розвитку особистості учня; використовуючи різноманітні методики психолого-педагогічних досліджень; планувати, організовувати та аналізувати власну педагогічну діяльність, вивчати, використовувати та розповсюджувати педагогічний досвід.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; Психологія; Соціальна педагогіка; педагогіка фізичної культури та спорту

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Загальні основи педагогіки

Предмет та завдання педагогіки Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет, завдання і основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Основи наукових досліджень у педагогіці. Поняття про методологію педагогіки. Методи науково-педагогічного дослідження, їх характеристика. Логіка педагогічного дослідження Система освіти в Україні. Поняття системи освіти. Структура системи освіти України. Поняття про освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні. Загальна характеристика структурних ланок системи освіти України. Типи загальноосвітніх та інших навчальних закладів. Професійна освіта в Україні. Вищі навчальні заклади.

Основи порівняльної педагогіки. Поняття порівняльної педагогіки. Розвиток системи освіти в країнах світу (США, Англія, Німеччина, Франція та ін.). Болонський процес і єдиний європейський освітній простір.

Розвиток і формування особистості дитини. Вікова періодизація. Поняття розвитку і формування особистості. Основні фактори розвитку та формування особистості. Взаємозв'язок розвитку, виховання та навчання. Роль діяльності, спілкування, власної активності в розвитку та вихованні особистості. Вікова періодизація у педагогіці. Анатомо- фізіологічні особливості розвитку дітей в різні вікові періоди. Соціалізація особистості школяра. Фактори соціалізації

Дидактика - теорія освіти і навчання

Предмет і завдання дидактики. Суть процесу навчання. Загальне поняття про дидактику, її предмет, завдання та основні категорії. Навчальний процес як цілісна система. Компоненти процесу навчання. Функції навчання. Основні закономірності й принципи навчання. Структура діяльності вчителя. Психологічні основи діяльності учнів у процесі навчання.

Діяльність вчителя як складова навчального процесу. Поняття про педагогічну діяльність. Структурні компоненти педагогічної діяльності. Поняття педагогічної майстерності. Основні елементи педагогічної майстерності. Вимоги до вчителя. Поняття кваліфікаційної характеристики та професіограми вчителя.

Зміст освіти в національній школі. Поняття змісту освіти. Фактори, що зумовлюють зміст освіти. наукові вимоги до формування змісту освіти. Поняття про загальну, політехнічну та професійну освіту. Нормативні документи, які регламентують зміст загальної середньої освіти. Державний стандарт загальної середньої освіти.

Методи й засоби навчання. Поняття «метод», «прийом» навчання. Підходи до класифікації методів навчання. Класифікація методів навчання, їх характеристика. Проблема вибору методів навчання. Засоби навчання – важливі чинники засвоєння знань. Види навчання.

Форми організації навчання. Поняття про форми організації навчання. Історичний розвиток форм організації навчання. Особливості класно-урочної системи навчання Класифікація форм організації навчання. Допоміжні форми навчання.

Урок як основна форма організації навчання. Типи і структура уроків. Підготовка вчителя до уроку. Аналіз та оцінка ефективності уроку.

Основи педагогічного контролю у школі. Суть та основні функції педагогічного контролю. Види, форми та методи педагогічного контролю. Оцінювання і оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Вимоги до організації педагогічного контролю.

Теорія виховання

Виховання як цілеспрямована система формування особистості. Суть процесу виховання. Суть процесу виховання, його структура і рушійні сили. Мета й завдання виховання учнів. Основні закономірності та принципи виховання. Поняття про національне виховання.

Зміст та характеристика основних напрямів виховання. Завдання

розумового виховання школярів. Основні шляхи та форми урочної і позаурочної роботи, спрямовані на розвиток пізнавальних інтересів. Поняття про мораль. Зміст та завдання морального виховання з огляду загальнолюдських цінностей. Завдання і зміст трудового виховання. Система профорієнтаційного виховання школяра. Мета, завдання, зміст, форми та методи економічного виховання. Народна педагогіка про трудове виховання. Естетичне виховання, його завдання. Шляхи і засоби естетичного виховання. Фізичне, санітарно-гігієнічне, морально-статеве виховання. Оздоровчі, освітні та виховні завдання фізичного виховання. Зміст і засоби та організаційні форми санітарно-гігієнічного (морально-статевого виховання). **Суть та педагогічні умови екологічного навчання та виховання.** Природоохоронна робота на уроках та у позаурочний час. Зміст, завдання та методи правового виховання.

Система методів і засобів виховання. Поняття методу, прийому, засобу виховання. Класифікація методів виховної роботи. Характеристика основних груп методів виховання.

Форми організації виховного процесу. Поняття про організаційні форми виховної роботи. Класифікація форм організації виховної роботи, їх характеристика. Позашкільні навчально-виховні заклади

Діяльність дитячих та юнацьких організацій в Україні. З історії розвитку дитячих і юнацьких організацій в Україні. Сучасний стан діяльності дитячих та юнацьких об'єднань. Виховний потенціал діючих в Україні дитячих та молодіжних організацій.

Особистість і колектив. Виховання учнівського колективу. Колектив і особистість. Взаємозумовленість розвитку колективу й особистості. Вплив колективу на особистість дитини. Динаміка, етапи і структура розвитку колективу. Вчення А.С.Макаренка про колектив. В.О.Сухомлинський про колективне виховання. Педагогічне керівництво колективом

Класний керівник у школі: специфіка роботи та основні функції. Завдання у функції класного керівника. Зміст виховної роботи класного керівника. Планування роботи класного керівника.

Школознавство

Наукові засади управління освітою. Принципи управління освітою. Органи управління освітою, їх функції, структура. Планування роботи школи. Організація внутрішкільного контролю

Методична робота в школі. Роль методичної роботи в підвищенні рівня професійної підготовки вчителя. Основні форми методичної роботи в школі

Передовий педагогічний досвід як джерело розвитку педагогіки. Поняття передового педагогічного досвіду. Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду. Втілення досягнень педагогічної науки в шкільну практику.

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондар В. І. Дидактика. – К.: Либідь, 2005. – 264 с.
2. Вишневецький О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки/ Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Дрогобич: Коло, 2003. – 528 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка.: Навчальний посібник. 2-е вид. – К.: Академвидав, 2007. 616с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка. :Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. – Чернігів, 2003. – 528 с.
5. Максимюк С.П. Педагогіка. Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: Кондор, 2006. – 667 с.
6. Малафік І.В. Дидактика: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 398 с.
7. Мацьопа Р.Л., Платаш Л.Б. Модульна технологія вивчення курсу Педагогіка». Модуль 1. Основи загальної педагогіки. Дидактика: Навчально-методичний посібник. – Чернівці: Рута, 2004. – 106 с.
8. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Академія, 2002. – 528 с.
9. Щербань П.М. Прикладна педагогіка.- К., 2002.
10. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч.посібник. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.

12.ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13.МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (40%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль:(60%, іспит): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14.МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Психологія

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 6

6. ЛЕКТОР: к.п.н., доц. Васильєва О.А.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу визначення основних категорій особистості, якостей та властивостей, які є джерелом її розвитку і формування, висвітлення найбільш загальних закономірностей, механізмів виникнення, функціонування і розвитку психіки, а також вправлення у психотехнічних прийомах та базової особистісної психодіагностики.

Завдання курсу сформувані у студентів наукові погляди щодо психічної діяльності, умов становлення і розвитку особистості, формування умінь і навичок правильно і науково обгрунтовано пояснювати психологічні факти, певні прояви особистості людини, задля подолання обмежень та запобігання виникнення ситуацій непорозуміння та зниження потенційних конфліктогенів, для профілактики явищ «емоційного вигорання»; закласти фундамент психологічних знань, ознайомивши студентів з найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини, який містить у собі розглядосновних аспектів сучасної психологічної науки (загальної, соціальної психології, психології розвитку та вікової психології).

У результаті вивчення модуля студент повинен:

знати: комплекс сучасних знань з фундаментальної та прикладної психології; визначати сутність психічних процесів, їх співвідношення з роботою головного мозку, єдність соціальних та природних властивостей людини; аналізувати основні групи методів дослідження у психології, визначати сфери їх застосування в соціальній роботі; основи психодіагностики на основі знання про характеристики психічних процесів, станів та властивостей; основні етапи розвитку наукової психології, діяльність найвидатніших вчених- психологів; завдання психології та її місце серед інших наук; предмет та об'єкт вивчення у психології; класифікацію психологічних методів дослідження, їх переваги та недоліки; біологічні передумови психічної діяльності людини; сутність пізнавального процесу, його складові та внутрішні і зовнішні фактори, які впливають на його якість; сутність емоційних та вольових процесів, їх значення для формування поведінки; значення потреб та мотивації у формування поведінки; сучасні концепції свідомості, самосвідомості та без свідомого супроводження поведінки; основні підходи до цілеспрямованих змін поведінки через впливи на психічні процеси, стани та властивості оперувати понятійно-категоріальним апаратом дисципліни;

вміти: проводити дослідження якості психічних процесів за допомогою окремих тестів та експериментально-психологічних методів; оцінювати рівень інтелектуального розвитку людини; інтерпретувати результати експериментально-психологічного дослідження психічних процесів, властивостей та станів; використовувати набуті знання для оцінки актуального психологічного стану людини; оцінювати вплив того чи іншого чинника на формування психічних процесів, властивостей, станів; брати на себе відповідальність за прийняття рішень та їх виконання.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗKOBІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; Психологія; Соціальна педагогіка; педагогіка фізичної культури та спорту

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Вступ до психології. Особистість, соціальні групи, діяльність

Предмет психології та її завдання. Історія становлення психології як науки. Психіка і свідомість. Рефлекторна природа психіки. Основні напрями у психології. Основні галузі психологічних знань. Зв'язок психології з іншими науками.

Методи психології. Основні вимоги до методів психології. Основні методи психології. Спостереження, експеримент. Додаткові методи: тест, опитування, бесіда, аналіз продуктів діяльності, узагальнення незалежних характеристик, самооцінка. Кількісний та якісний аналізи дослідження.

Розвиток психіки і свідомості. Особистість. Виникнення та розвиток психіки. Розвиток механізмів психічної діяльності. Розвиток психіки на різних етапах еволюції тваринного світу. Поняття про особистість. Активність особистості та її джерела. Розвиток і виховання особистості.

Соціальні групи. Психологічний аналіз діяльності. Поняття про групи. Міжособистісні стосунки у групі. Психологічна сумісність і конфлікт у міжособистісних стосунках. Поняття про діяльність. Мета і завдання діяльності. Структура діяльності. Засоби діяльності та їх засвоєння. Перенесення та інтерференція навичок. Основні різновиди діяльності. Творча діяльність.

Мова і мовлення. Спілкування. Поняття про мову та її функції. Фізіологічні функції мовної діяльності. Різновиди мовлення. Поняття про спілкування. Засоби спілкування. Функції спілкування. Різновиди спілкування.

Психічні процеси та індивідуально-психологічні особливості особистості

Відчуття та сприймання. Загальна характеристика пізнавальних процесів. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація і різновиди відчуттів. Основні властивості відчуттів. Відчуття і діяльність. Поняття про сприймання. Різновиди сприймання. Властивості сприймання. **Спостереження і спостережливість.**

Увага. Поняття про увагу. Фізіологічне підґрунтя уваги. Теорії про увагу. Різновиди уваги.

Форми уваги. Властивості уваги. Шляхи розвитку уваги.

Уява. Поняття про уяву. Зв'язок уяви з об'єктивною дійсністю. Фізіологічне підґрунтя уяви.

Уява і органічні процеси. Процес створення образів уяви. Різновиди уяви. Уява і особистість.

Пам'ять. Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Різновиди пам'яті. Запам'ятовування та його різновиди. Відтворення та його різновиди. Забування та його причини. Індивідуальні особливості пам'яті.

Мислення. Поняття про мислення. Соціальна природа мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення. Процес розуміння. Процес розв'язання завдань. Різновиди мислення. Індивідуальні властивості мислення.

Емоційна сфера особистості. Поняття про емоційну сферу людини. Поняття про емоції. Вираження емоцій та значення емоцій у житті людини. Функції емоцій. Види емоційних процесів. Емоційні стани; фрустрація, депривація. Емоційна регуляція поведінки.

Мотиваційна сфера особистості. Поняття про мотиваційну сферу особистості. Структура мотивації. Класифікації видів потреб. Соціальний розвиток мотиваційної сфери особистості.

Вольова сфера особистості. Визначення волі у психології. Загальна характеристика вольової поведінки. Структура складного вольового акту. Вольові зусилля та вольові якості особистості.

Рівні психічного розвитку. Характеристика рівнів психічного розвитку людини. Визначення свідомості. Рівні психічного розвитку за О.Ф. Мазурським. Умови психологічного зростання.

Індивідуально-психологічні особливості особистості. Поняття про темперамент. Типи темпераментів. Основні властивості темпераменту. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. Роль темпераменту в діяльності людини. Поняття про характер. Структура характеру. Природа характеру. Формування характеру.

Задатки і здібності. Поняття про здібності та задатки у психології. Види здібностей. Умови формування здібностей. Шляхи розвитку здібностей людини.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Абульханова-Славская К.А. Деятельность и психология личности. – М.: Наука, 1980. – 334 с.
2. Ананьев Б.Г. Избранные психологические труды. – М.: Педагогика, 1980. – Т. 1. – 230 с.
3. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания. – М.: Наука, 1977. – 380 с.
5. Блонский П.П. Избранные педагогические и психологические сочинения.; В 2-х томах / под ред. А.Петровського. – М.: Педагогика, 1979. – 304 с.
6. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте: Психол. исслед. – М.: Просвещение, 1968. – 464 с.
7. Выготский Л.С. Психология искусства / Под ред. М.Ярошевского. – М.: Педагогика, 1987. – 344 с.

8. Деркач А.А., Зазыкин В.Г. Акмеология: Уч. пособ. – СПб: Питер, 2003. – 256 с.
9. Деркач А.А., Кузьмина Н.В. Акмеология: пути достижения вершин профессионализма. – М.: РАУ, 1993. – 23 с.
10. Дмитренко А.К., Чуйко Г.В. Основи гуманістичної психології: Навчально- методичний посібник. – Чернівці: Прут, 2002. – 268 с.
- 12.ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13.МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:**
- Поточний контроль: (40%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.
 - Підсумковий контроль:(60%, іспит): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).
- 14.МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень

1.КОД:

2.ТИП МОДУЛЯ: нормативний

3.СЕМЕСТР: 1

4.Кредитів ЄКТС: 4

5.ЛЕКТОР: старший викладач Житомирський Л.О.

6.РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: актуалізація знань, вмінь та навичок, що придбаються студентами при вивченні дисципліни професійного циклу та під час навчально-тренувальної і змагальної діяльності. Вивчення дисципліни є необхідною основою для формування спеціальних компетенцій бакалавра фізичної культури.

Завдання курсу:

- формування у студентів цілісного уявлення про професійну діяльність спеціалістів в галузі фізичної культури і спорту;
- розкриття технології праці викладача фізичної культури і тренера;
- формування у студентів пізнавальної діяльності і мотивації, сприяючих розвитку і саморозвитку особистості, формування дослідницьких вмінь, навичок та професійних компетенцій.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: місце фізичної культури в загальній культурі людства, актуальні проблеми розвитку фізичного виховання та спорту; передумови зародження і розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні; сучасні досягнення та проблеми українського спорту; основні проблеми науково-дослідної роботи у системі підготовки студентів.

вміти: орієнтуватися в структурі вищої освіти в Україні; визначити напрямки наукових досліджень та проведення цієї роботи по етапам; використовувати методи наукових досліджень; робити аналіз та узагальнення літературних джерел; проводити тестування та педагогічний експеримент.

СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; теорія та методика фізичного виховання; правознавство; анатомія людини; історія фізичної культури.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності

Місце фізичної культури в загальній культурі людства. Основні поняття, предмет і проблематика навчальної дисципліни. Завдання та функції фізичної культури в суспільстві.

Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури

Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Поняття про професію, спеціальність, посаду. Фахові спеціальності. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури.

Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах

Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти вищої освіти. Види і форми занять у вищій школі. Форми і методи контролю. Права і обов'язки студента вищого навчального закладу.

Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача.

Спеціальність, спеціалізація, освітньо-кваліфікаційні рівні та посади фахівців фізичного виховання. Вчитель фізичної культури – ключова фігура фізичного виховання. Складники професійної майстерності та службові обов'язки вчителя фізичної культури. Особа тренера в сучасному спорті і його унікальні обов'язки. Організація тренувального процесу.

Науково-дослідна робота у системі підготовки студентів.

Основні проблеми науково-дослідної роботи у системі підготовки студентів. Визначення напрямків досліджень та етапи науково-дослідної роботи у фізичній культурі і спорті.

Педагогічні методи досліджень у фізичній культурі і спорті.

Загальні поняття про методи дослідження у фізичній культурі і спорті. Аналіз та узагальнення. Педагогічні методи дослідження у фізичній культурі і спорті.

Педагогічне спостереження, педагогічний експеримент та педагогічне тестування у фізичній культурі і спорті.

Метод педагогічного спостереження. Педагогічний експеримент. Педагогічне тестування на прикладі баскетболу. Методи вимірювання зовнішніх проявів рухових дій.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Булатова М.М. і ін. Основні поняття (категорії) теорії фізичної культури і теорії спорту. – К., 1999
2. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальності галузі «Фізичне виховання і спорт»: Навч. посібник для студентів ВНЗ 1-4 рівнів акредитації. – Львів: Українські технології, 2005. – 232с.
3. Анастасєва З.В. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання»: Навч. пос. – Дніпропетровськ.: «Інновація», 2007. – 136с
4. Грищенко І. Основи наукових досліджень: Навч. посібник / Київський національний торговельно-економічний ун-т. — К. : Вид-во КНТЕУ, 2001. — 185с.
5. Ковальчук В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник/ Володимир Ковальчук, Лев Моїсєєв; Під наук. ред. В. О. Дроздова; М-во науки і освіти України, Акад. пед. наук України, Південний наук. центр АПН України. - 3-є вид. перероб. і доп.. - Київ: ВД "Професіонал", 2005. - 238 с.
6. Крушельницька О. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник/ Ольга Крушельницька, - К.: Кондор, 2003. - 189 с.
7. Малюга Н. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навчальний посібник/ Наталія Малюга,; Ред. Ф. Ф. Бутинець; М-во освіти і науки України, ЖДТУ. - Житомир: ПП "Рута", 2003. - 475 с.
8. Микитюк О. Наукові дослідження: Навчально-методичний посібник/ Олександр Микитюк, Володимир Соловійов, Світлана Васильєва,; За загальною ред. І. Ф. Прокопенка. - Харків: Скорпіон, 2003. – 77 с.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Анатомія та фізіологія людини

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.б.н., доц. Баштовенко О.А

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: Ознайомити студентів з формою й будовою тіла людини, органів усіх систем у зв'язку з їх функцією, топографією і розвитком в процесі онтогенезу, сформувати уявлення про закономірні морфофункціональні зміни органів, які відбуваються в часі й просторі та за дії на організм занять з фізичної культури й спорту та інших чинників, формуванні системних знань відносно фізіологічних функцій людини, пізнати закономірності фізіології тіла, грамотно на високому науковому рівні здійснювати підхід до навчального процесу.

Завдання курсу:

Вивчення закономірностей будови організму людини, його основних етапів розвитку, а також шляхів збереження та підвищення функціональних можливостей організму людини.

Розкриття фізіологічних закономірностей, механізмів взаємодії органів та їх систем, в умовах спокою і при різних станах організму.

Розкрити взаємозумовленість структури і функцій, залежність їх від зовнішніх умов існування організму

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: закономірності будови організму людини, його основні етапи розвитку, а також шляхи збереження та підвищення функціональних можливостей організму людини, закономірності фізіологічного функціонування тіла людини, його органів і систем, взаємодії форми і функції в філогенетичному і онтогенетичному аспектах

вміти: розрізняти типи і аналізувати будову тіла людини, визначати топографію кісток, м'язів та внутрішніх органів, контролювати належний фізичний розвиток школярів, вміти застосовувати набуті знання у вивченні курсів: методики фізичного виховання, гігієни, фізіології спорту

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; Психологія; Біохімія спорту, Біомеханіка, Теорія та методика викладання фізичного виховання, Спортивна спеціалізація

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Опорно-рухова система

Вступ до анатомії. Історія розвитку. Методи дослідження. Предмет і завдання курсу. Значення вивчення анатомії для спеціаліста – вчителя фізичного виховання та валеології. Значення еволюційної анатомії людини для світогляду. Методи сучасної анатомії. Короткий нарис історії розвитку анатомії. Термінологія в анатомії. Анатомічні поняття

Остеологія: Будова та розвиток кісток. Скелета людини. Хребет. Череп. Вчення про скелет і його сполучення (остеологія і синдесмологія). Скелет, як система захисту, опори і руху. Форми кісток. Основні властивості кістки: міцність та пружність. Хімічний склад кістки та його зміни з віком. Компактна та губчаста кісткова речовина. Будова остеонів. Основний механічний принцип будови кістки. Кістковий мозок. Розвиток кістки, її ріст і перебудова. Поділ кісток за типом їх розвитку. Типи скостеніння. Метаепіфізарні хрящі. Загальний огляд скелета людини у зв'язку з його функціями. Осьовий скелет. Хребет. Грудна клітка. Особливості хребта і грудної клітки в людини. Череп. Його будова та особливості в людини. Особливості окостеніння черепа в людини. Порівняння черепа людини з черепом антропоморфних мавп та викопних гомінід

Скелет кінцівок. Скелет кінцівок. Співставлення скелета руки й ноги. Будова поясів кінцівок і вільних кінцівок у зв'язку з прямоходінням.

Сполучення кісток. Загальні поняття про сполучення кісток. Безперервні сполучення (фіброзні, хрящові, кісткові). Будова і класифікація суглобів. Напівсуглоби. Загальний огляд суглобів людини.

Міологія. М'язи голови і тулуба. Вчення про м'язи (міологія). М'яз як орган. Поняття про м'язову тканину. М'язи гладенькі та смугасті, їх розподіл по тілу людини та зв'язок з нервовою системою. Морфологічні та функціональні відмінності гладеньких і смугастих м'язів. Поняття про еволюцію м'язової тканини. Соматична та вісцеральна мускулатура. Частина м'язів. М'язи червоні та білі. Форми м'язів. М'язи статичні і динамічні. Поодинокі та групові м'язів. Типи важелів. Допоміжні апарати м'язів: фасції, синовіальні піхви, фіброзні піхви, слизові сумки, синовіальні сумки, сесамовидні кістки. Огляд різних функціональних груп м'язів тіла людини. М'язи голови і шиї. Мімічні та жувальні м'язи, їх походження. Еволюція та особливості мімічних м'язів. Характеристика м'язів тулуба. Дихальні м'язи, діафрагма, м'язи черевного преса і м'язи спини.

М'язи кінцівок. М'язи плечового поясу и вільної верхньої кінцівки у зв'язку з їхніми функціями. Прогресивне диференціювання м'язів руки людини. М'язи нижньої кінцівки з функціями та пристосуванням до прямоходіння.

Нервова, ендокринна системи та органи чуття

Центральна нервова система (неврологія). Вчення про центральну нервову систему (неврологія). Загальний огляд нервової системи людини, поняття про її функції. Розвиток мозку в онтогенезі. Основні морфологічні елементи нервової системи. Спинний мозок Головний мозок. Його розчленування на відділи. Будова відділів мозку. Будова кори великих півкуль і мозочка.

Периферична нервова система. Периферична нервова система: спинно- та черепно-мозкові нерви. Рефлекторна дуга. Сплетення та основні нерви. Провідні шляхи.

Вегетативна нервова система. Вегетативна нервова система. Основні складові частини та топографія та функція.

Ендокринна система. Залози внутрішньої секреції. Загальна та топографічна характеристика. Поділ ендокринних залоз за способом онтогенетичного розвитку

Органи чуття. Орган нюху і орган зору. Поняття про аналізатори. Загальна характеристика органів чуття як складових частин аналізаторів. Типи рецепторів. Шкіра як орган чуття. Пропріорецептори. Орган зору. Короткі відомості про його онтогенез. Сітківка та її будова. Слепа та біла плями. Зоровий нерв і зоровий тракт.

Орган слуху і смаку. Вестибулярний апарат. Орган нюху. Нюхова та дихальні ділянки носа. Кінцеві нервові апарати нюхової ділянки. Нюховий тракт. Органи смаку. Іннервація язика Орган слуху і рівноваги. Слуховий тракт.

Спланхнологія. Серцево-судинна система. Лімфатична система та органи кровотворення. Вчення про серцево-судинну систему (ангіологія). Загальний огляд судинної системи людини. Значення кровообігу в житті організму. Поняття про онтогенез серця і судин. Положення та будова серця дорослої людини. Будова стінки серця, камер і клапанів. Особливості серцевого м'яза. Провідна система серця. Судини серця. Навколосерцева сумка. Будова артерій, вен і капілярів. Кола кровообігу. Аорта та її основні відгалуження. Загальний огляд венозної системи. Система верхньої і нижньої порожнистих вен. Кровопостанання мозку. Лімфатична система. Особливості лімфатичних капілярів. Утворення лімфи. Лімфатичні вузли, судини і протоки. Кровотворні органи (червоний кістковий мозок, вилокочова залоза та селезінка і лімфатичні вузли).

Дихальна система та шкіра. Загальний огляд дихальної системи. Основні риси онтогенез. Органів дихання. Носова порожнина. Гортань та її будова. Трахея. Бронхи і бронхіальне дерево. Легені, плевра. Будова стінок дихальних шляхів. Механізм дихання. Поняття про еволюція легень і акту дихання. Середостіння. Система покривів тіла. Будова шкіри: епідерміс, дерма, підшкірний шар. Папілярні малюнки. Особливості пігментації шкіри людини, його

рудиментарні й прогресивні утвори. Нігті. Шкірні залози. Молочні залози в людини та інших ссавців.

Травна система. Вчення про внутрішні органи (спланхнологія). Загальний огляд травного апарату. Основні риси онтогенезу травного тракту. Ротова порожнина, її частин її стінки.

Слинні залози. Язик. Зуби постійні та молочні. Зів і глотка. Перехрещення дихальних та травних шляхів. Частини глотки. Мигдалики. Стравохід. Шлунок, його будова і топографія. Кишечник, його відділи, топографія та будова. Печінка, її будова та функції. Ворітна система печінки. Жовчні протоки і жовчний міхур. Підшлункова залоза. Очеревина, сальники

Сечова система. Основні риси будови та онтогенезу сечостатевого апарату. Будова нирок. Сечопроводи, сечовий міхур, сечовипускний канал. Мікроструктура нирки й утворення сечі. Чоловіча та жіноча статеві системи. Чоловіча та жіноча статеві системи. Статеві залози. Зовнішні статеві органи. Плацента.

Загальна фізіологія. Фізіологія як наука, фізіологія тканини.

Предмет фізіології та її завдання. Будова та функції епітеліальної тканини. Будова та функції нервової тканини. Будова та функції сполучної тканини

Фізіологія м'язової тканини. Будова та функції м'язової тканин. Функції скелетної та гладенької мускулатури. Принципи керування м'язовою активністю. Види м'язового скорочення. Сила м'язів. **Механізм м'язового скорочення.** Фізіологія центральної нервової системи. Будова і функції нейрона. Класифікація синапсів. Рефлекторний принцип регуляції. Гальмування в ЦНС та його види

Фізіологія аналізаторів. Загальна уява про аналізатори. Зоровий аналізатор. Слуховий аналізатор. Нюховий аналізатор. Смаковий аналізатор. Шкірний аналізатор. Пропріорецептивний аналізатор. Больова чутливість. Ноцицептивний аналізатор.

Фізіологія вищої нервової діяльності. Умовний рефлекс. Безумовний рефлекс. Типи вищої нервової діяльності. Вищі психічні функції.

Часна фізіологія **Загальна фізіологія залоз внутрішньої секреції**

Загальна характеристика залоз внутрішньої секреції. Класифікація гормонів. Загальні властивості гормонів. Види взаємодії гормонів. Регуляція функцій залоз внутрішньої секреції.

Фізіологія серцево-судинної системи.

Основні функції крові. Осмотичний тиск крові. Склад крові. Фізіологічні властивості серцевого м'язу. Проводимість та скорочуваність серцевого м'язу. Серцевий цикл. Електрокардіографія. Регуляція діяльності серця

Фізіологія дихання. Зовнішнє дихання. Внутрішньо плевральний та внутрішньо легеневий тиск. Вентиляція легень та легеневі об'єми. Газообмін та транспорт газів.

Фізіологія травлення та обміну речовин

Функції шлунково-кишкового тракту. Загальні принципи регуляції травлення. Травлення в порожнині рота. Травлення в шлунку. Травлення в тонкому кишечнику. Травлення в товстому кишечнику. Механізм всмоктування. Всмоктування білків. Всмоктування вуглеводів. Всмоктування жирів. Всмоктування вітамінів, води та електролітів

Виділення. Функції нирок

Загальна характеристика видільних процесів. Основні функції нирок. Механізм сечоутворення та сечовиділення. Видільна функція потових залоз

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Анатомия и физиология человека.// Под ред.В.А.Губарь., А.В.Сафьянникова М., «Медицина» 2001
2. Кучеров Г.С., Шабатура М.Н., Давиденко Г.М. //Фізіологія людини.-К.:Вища школа, 1991.
3. Основы физиологии. Под ред. П.Стерки., М., Мир., 1984г. //Статичні та статокінетичні рефлекси.
4. Фізіологія людини. –К., Вища школа. 1991.
5. Физиология. Под ред.проф. С.А.Георгиевой М., «Медицина» 1999
6. Физиология человека. //Под ред. Н.В.Заликина. М., «Физкультура и спорт» , 2003

7. Физиология человека. //Под ред. В.В.Васильевой М., «Физкультура и спорт», 1979
8. Фомин Н.А. Физиология человека. - М.: Просвещение, 1990
9. Свиридов О.І. Анатомія людини. //Під редакцією професора І.І.Бобрика К.: Вища школа, 2000.- 399 с.
10. Коляденко Г.І. Анатомія людини: Підручник.- К.: Либідь, 2001.- 384 с.

12.ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13.МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (40%): усне опитування, практичні роботи, виступи на семінарах, модульна контрольна робота. Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів використовуються демонстрація прозірок, таблиць і схем, замальовування анатомічних структур, індивідуальні консультації, дискусії, складання опорних схем, конспектів.

- Підсумковий контроль:(60%, іспит): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14.МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Гігієна фізичного виховання

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 2

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.б.н., доцент Баштовенко О.А.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: сформулювати основні теоретичні поняття про гігієнічні чинники навколишнього середовища, вплив позитивних і негативних чинників на організм спортсменів.

Завдання курсу: сформулювати практичні навички використання гігієнічних знань для збереження здоров'я і збільшення тривалості життя, гігієнічне забезпечення в різних видах спорту

знати: гігієнічні фактори оточуючого середовища, основи та принципи загартування, засоби гігієни фізичної культури і спорту. Гігієну фізичної культури школяра

вміти: оцінити мікрокліматичні чинники житлових і спортивних споруд; оцінити органолептичні властивості води; оцінити природне і штучне освітлення розрахунковим методом; розрахувати енергетичну цінність харчових продуктів; розрахувати кратність повітрообміну у приміщенні; використовувати гігієнічні засоби та природні чинники в усіх формах оздоровчої та фізкультурно-масової роботи.

8.СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне

9.НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; Психологія; Анатомія, фізіологія, Біохімія, Теорія та методика викладання фізичного виховання, Спортивна спеціалізація

10.ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Загальна гігієна.

Предмет і завдання гігієни. Гігієна фізичної культури і спорту. Предмет і завдання гігієни. Основні проблеми гігієни дітей та підлітків. Оздоровче тренування. Показання та протипоказання до оздоровчого тренування. Принципи та методи оздоровчого тренування. Основні завдання гігієни фізичної культури і спорту.

Епідеміологічні фактори зовнішнього середовища.

Особливості інфекційних захворювань. Умови розвитку інфекційних хвороб.

Джерело інфекції. Шляхи руху інфекції. Шлункові інфекції, дихальні інфекції, інфекції, що передаються статевим шляхом. Боротьба з інфекційними хворобами.

Гігієна повітря.

Вплив повітря на організм людини. Фізичні властивості повітря. Хімічні властивості повітря. Фактори, що впливають на забруднення повітря. Контроль за чистотою повітря.

Гігієна води і ґрунту.

Фізіологічне і гігієнічне значення води. Хімічний склад води. Вплив води на організм людини. Очищення та обеззараження води. Основи гігієни ґрунту. Властивості ґрунтів. Вимоги до відкритих спортивних майданчиків.

Особиста гігієна спортсмена. Гігієна спортивного одягу і взуття. Раціональний розпорядок дня. Догляд за тілом. Гігієна статевого життя спортсмена. Харчування спортсменів.

Фізіолого-гігієнічні основи навчально-виховної роботи в школі.

Працездатність дітей та підлітків. Поняття про шкільну зрілість. Втома, перевтома, профілактика. Гігієнічна організація уроку. Гігієна читання та сну. Гігієна рухової активності в школі, норми рухової активності.

Гігієнічне забезпечення окремих видів діяльності

Гігієнічні основи загартування.

Фізіологічна сутність загартування. Використання природних факторів у процесі загартування. Гігієнічні принципи загартування. Загартування в спортивній практиці.

Загальні гігієнічні основи спортивних споруд.

Види спортивних споруд. Характеристика відкритих спортивних споруд. Криті спортивні споруди. Санітарний режим в спортивних залах.

Гігієна харчування.

Фізіологічні основи раціонального харчування. Норми та вимоги до організації харчування в різні періоди життя. Калорійність та біологічна цінність основних харчових продуктів. Наслідки порушення харчування.

Гігієнічне забезпечення в окремих видах спорту.

Загальні положення гігієнічного забезпечення спортивної підготовки.

Загальна гігієнічна характеристика тренування. Індивідуальні особливості спортсменів

Гігієнічні принципи тренування. Організація тренування та змагання. Гігієнічне забезпечення ігрових видів спорту. Гігієнічне забезпечення легкої атлетики, одноборств.

Гігієна фізичних вправ для людей середнього і похилого віку.

Вікові зміни під час старіння. Роль фізичних вправ в попередженні передчасного старіння

Форми і методи занять фізичною культурою для людей середнього та похилого віку.

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Лаптев А. П., Полиевский С. А. Гигиена: Учеб. для ин-тов и техникумов физ. культуры. — М.: ФиС, 1990. — 368 с.
2. Лаптев А. П., Малышева И. Н. Практикум по гигиене: Пособие для интов физ. культуры. — М.: ФиС, 2001. — 151 с.
3. Лиходід В. С. Гігієна в запитаннях та відповідях. — Запоріжжя: Стат, 1998. — 86 с.
4. Лиходід В. С. Завдання з гігієни (педагогічна практика в школі). — Запоріжжя: Стат, 1998. — 48 с.
5. Булатова М. М., Платонов В. Н. Спортсмен в разных климатогеографических условиях. — К.: Олимп. лит., 1996. — 176 с.
6. Вайнбаум Я. С. //Гигиена физического воспитания. — М.: Медицина, 2002.
7. Даценко І. І., Габович Р. Д. Профілактична медицина. Загальна гігієна з основами екології: Навч. посіб. — К.: Здоров'я, 1999. — 694 с.
8. Питание в системе подготовки спортсменов / Под ред. В. М. Смульского и др. — К.: Олимп. лит., 1996. — 221 с.
9. Питание юных спортсменов / Под ред. Л. П. Мостовой. — К.: Здоровье, 1989. — 112 с.
10. Полиевский С. А. Гигиена спортивной одежды и снаряжения. — М.: ФиС, 1987. — 111 с.
10. Гончарук Є.Г. Загальна гігієна: “Пропедевтика гігієни” К.: Вища школа, 1995. —121 с.

12.ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, практичні заняття, самостійна робота.

13.МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (40%): усне опитування, виступи на практичних заняттях, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль:(60%, іспит): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14.МОВА НАВЧАННЯ: українська

Біохімія з основами біохімії спорту

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: другий

4. СЕМЕСТР: 4

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.б.н., доц. Баштовенко О.А

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

7.РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: полягає у наданні студентам знань відносно біохімічних метаболічних процесів людського організму, біохімічних аспектах харчування, процесів м'язових скорочень та механізмів енергоутворення, закономірностей розвитку рухових якостей, процесів стомлення, відновлення, адаптації та діагностики функціонального стану спортсменів

Завдання курсу: є теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців з питань: Біохімічні метаболічні процеси людського організму;Основні класи органічних сполук людського організму;Процеси м'язових скорочень та механізми енергоутворення;Біохімічні основи якостей рухової активності;Біохімічні основи організації тренувального процесу.

знати: хімічні основи життєдіяльності організму, особливості обміну речовин, основи процесу адаптації, змін біохімічних процесів під час фізичного навантаження, правильної організації тренувального процесу; використання біохімічних методик для контролю за тренувальним процесом та відновними процесами після фізичних вправ.

вміти: оцінити за біохімічними показниками рівень тренуваності спортсменів, виявити рівень перенавантаження та перенапруження, та застосувати засоби відновлення. Використовувати одержані теоретичні знання для правильної організації тренувального процесу, використовувати біохімічні методики досліджень для контролю за тренувальним процесом, відновленням після фізичних вправ.

8.СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне

9.НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; Психологія; Анатомія, фізіологія, Гігієна, , Теорія та методика викладання фізичного виховання, Спортивна спеціалізація

10.ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Біохімічні основи життєдіяльності організму людини

Вступ в біохімію. Предмет, задачі та методи дослідження.

Предмет, задачі та методи дослідження. Історія розвитку біохімії. Хімічні основи життєдіяльності організму. Органічні та неорганічні сполуки.

Обмін речовин в організмі.

Обмін речовин – необхідна умова існування живого організму. Катаболічні і анаболічні реакції – дві сторони обміну речовин. Види обміну речовин. Етапи розпаду поживних речовин та вилучення енергії в клітинах. Клітинні структури і їх роль в обміні речовин. Регуляція обміну речовин.

Поняття про водно-сольовий обмін.

Розчини та їх значення в організмі. Кислотність та осмотичний тиск розчину. Баланс води і солей в організмі. Регуляція водно-сольового обміну.

Ферменти –біологічні каталізатори.

Загальна уява про ферменти. Будова ферментів і коферментів. Форми та властивості ферментів. Механізм дії ферментів. Фактори, що впливають на дію ферментів (активатори і інгібітори). Класифікація ферментів.

Вітаміни і їх біологічне значення.

Загальна уява про вітаміни, та їх класифікація. Характеристика жиророзчинних вітамінів. Характеристика водорозчинних вітамінів. Вітаміноподібні речовини.

Біохімія вуглеводів.

Хімічний склад і біологічна роль вуглеводів. Характеристика класів вуглеводів. Внутрішньоклітинний обмін вуглеводів.

Біохімія ліпідів.

Хімічний склад і біологічна роль ліпідів. Характеристика класів ліпідів. Внутрішньоклітинний обмін жирів. Порушення ліпідного обміну.

Біохімія білків.

Хімічний склад і біологічна роль білків. Структурна організація білків. Обмін білків в організмі.

Інтеграція і регуляція обміну речовин – біохімічна основа процесів адаптації.

Взаємоперетворення вуглеводів жирів і білків. Регуляторні системи обміну речовин. Роль окремих тканин в інтеграції проміжного обміну.

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Волков И.И., Несен Э.Н., Осипенко А.А., Корсун С.Н. Биохимия мышечной деятельности. –Киев.: Олимпийская литература, 2000.
2. Биохимия: Учебник для институтов физической культуры/ Под ред. В.В. Меньшикова, Н.И. Волкова.- М.: Физкультура и спорт, 1986.г.
3. Боечко Ф.Ф. Біологічна хімія:Навчальний посібник.-К.:Вища школа, 1995
4. Мохан Р., Глессон М., Гринхафф П.Л.Биохимия мышечной деятельности и физической тренировки (учебное пособие для вузов физического . воспитания и спорта).–Киев .Олимпийская литература, 2001.
5. Яковлев Н.Н., Орещенко Н.И., Чаповец Н.Р.Руководство к практическим занятиям по общей биохимии спорта.-М.: Физкультура и спорт, 2004.
6. Проскурина И.К. Биохимия.-М.:Владос, 2002.
7. Рогозкин В.А. Биохимическая диагностика в спорте. – Л.: Наука, 1988.г.
8. Хмелевский Ю.В., Усатенко О.К. Основные биохимические константы в норме и при патологии. – Киев: Здоров'я, 1984.г.
9. Хачатурян Ю.А. «Самоконтроль в физической культуре». –М:Твое здоровье 1991.
10. Альбертс Б., Брей Д., Льюис Д., Рефф М., Робертс К., Уотсон Д. Молекулярная биология клетки.-М.: Мир, 1986-1987.-Т т 1-5.

12.ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13.МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (40%): усне опитування, виступи на практичних, лабораторних заняттях, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль:(60%, іспит): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14.МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності»

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3.РІК НАВЧАННЯ: четвертий

4. СЕМЕСТР: 8

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.ф.н., доц. Ярчук Г.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: отримання студентами знань і практичних навичок з різних видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності та різних форм і технологій її реалізації.

Завдання курсу:

- сформувати практичні навички організації оздоровчо-рекреаційних занять, в яких реалізуються різні види оздоровчо-рекреаційної рухової активності;
- сформувати цілісну систему знань щодо впливу різних видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності на стан здоров'я, форм організації оздоровчо-рекреаційних занять;
- ознайомити з особливостями реалізації різних видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності в різні вікові періоди життя.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: значення оздоровчо-рекреаційної рухової активності у збереженні та зміцненні здоров'я людини, принципи її реалізації в системі оздоровлення населення; особливості розвитку рухів та проявів рухової активності в різні вікові періоди; специфіку та оздоровче спрямування різних видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності; нормативи оздоровчо-рекреаційної рухової активності для занять із особами різного віку; правила та особливості проведення фізкультурних занять аеробної спрямованості, занять із фітнесу та оздоровчої гімнастики, рухливих ігор з урахуванням психологічних і фізіологічних чинників, стану здоров'я осіб різних вікових категорій.

вміти: визначати рухову активність людини за допомогою застосування різних методів; нормувати оздоровчо-рекреаційну рухову активність для різних категорій населення; підбирати форми організації оздоровчо-рекреаційних фізкультурних занять залежно від їхніх завдань та контингенту тих, хто займається; проводити оздоровчо-рекреаційні фізкультурні заняття різних видів; адекватно дозувати рухову активність і фізичні навантаження з огляду на закономірності їхнього впливу на організм тих, хто займається.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Поняття здоров'я, фізичної рекреації та оздоровчо-рекреаційної рухової активності. Поняття і показники здоров'я людини; чинники, які на нього впливають. Фізична рекреація, її значення в житті людини. Роль оздоровчо-рекреаційної рухової активності у збереженні і зміцненні здоров'я людини. Характеристика основних потреб організму в оздоровчо-рекреаційній руховій активності. Вплив спеціально організованої рухової активності на стан здоров'я людини.

Принципи реалізації спеціально організованої оздоровчо-рекреаційної рухової активності в системі оздоровлення населення. Особливості розвитку рухів та проявів рухової активності в різні вікові періоди. Особливості розвитку рухів дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Особливості розвитку рухів підлітків та юнаків середнього і старшого шкільного віку.

Особливості проявів рухової активності у зрілому та літньому віці. Методи визначення рухової активності. Загальна характеристика методів визначення рухової активності. Методика хронометражу. Методи визначення рухової активності за добовими енерговитратами.

Норми оздоровчо-рекреаційної рухової активності для різних категорій населення. Норми оздоровчо-рекреаційної рухової активності для дітей і підлітків. Норми оздоровчо-рекреаційної рухової активності для дорослих. Вимірювання шкірно-жирових складок за допомогою

каліпера. Вивчення основ техніки роботи з каліпером. Обчислення середнього показника об'єму жирової маси в чоловіків та жінок. Ведення щоденника з метою визначення рухової активності людини. Загальні правила ведення щоденника. Оформлення щоденника. Застосування методів опитування для визначення рухової активності людини протягом доби. Складення енергетичної характеристики окремих видів фізичних вправ. Складення енергетичної характеристики оздоровчої ходьби з визначеною швидкістю. Складення енергетичної характеристики оздоровчого бігу з визначеною швидкістю. Використання датчиків руху для реєстрації механічних аспектів рухової діяльності. Використання педометрів для реєстрації механічних аспектів рухової діяльності. Використання крокомірів. Оформлення номограми для визначення пульсового режиму при навантаженні конкретної тривалості для осіб з різним рівнем фізичного стану. Визначення частоти серцевих скорочень. Визначення тривалості фізичних навантажень людини залежно від рівня фізичного стану. Для реєстрації механічних аспектів рухової діяльності. Використання акселерометрів для реєстрації механічних аспектів рухової діяльності. Оцінювання достатності чи недостатності спеціально організованої рухової активності осіб різних вікових груп. Оцінювання часових витрат на здійснення рухів різної інтенсивності. Класифікація видів рухової діяльності за співвідношенням обміну речовин до рівня основного обміну.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Аэробика. Теория и методика проведения занятий: Учебное пособие для студентов вузов физической культуры / Под ред. Е. Б. Мякинченко и М. П. Шестакова. – М.: СпортАкадемПресс, 2002. – 304 с.
2. Вильчковский Э. С. Физическое воспитание школьников / Э. С. Вильчковский. – М.: Логос, 2002. – 168 с.
3. Єфімова Н. Г. Методика проведення рухливих ігор / Н. Г. Єфімова. – К.: Радянська школа, 1990. – 104 с.
4. Кругляк О. Я. Рухливі ігри та естафети в школі: Методичний посібник / О. Я. Кругляк. – Тернопіль: "Підручники та Посібники", 2002. – 80 с.
5. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: Навчальний посібник / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. – К.: Олімпійська література, 2010. – 248 с.
6. Оптимальная двигательная активность: Учебно-методическое пособие для вузов / Сост.: И. В. Рубцова, Т. В. Кубышкина, Е. В. Алаторцева, Я. В. Готовцева. – Воронеж, 2007.
7. Тимошенко О. В. Основи теорії та методики викладання спортивних і рухливих ігор: Навчально-методичний посібник / О. В. Тимошенко, Р. М. Мішаровський, В. Я. Махов. – К.: Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова, 2003. – 213 с.
8. Фізична рекреація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту / Є. Н. Приступа, О. М. Жданова, О. М. Линець та інші; за наук. ред. Є. Н. Приступи. – Дрогобич: Коло, 2010. – 243 с.
9. Чешихина В. В. Физическая культура и здоровый образ жизни студенческой молодежи: Учебное пособие / В. В. Чешихина. – М.: Союз, 2000. – 250 с.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.
- Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: другий

4. СЕМЕСТР: 3

5. Кількість кредитів ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: старший викладач Житомирський Л.О.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: сприяти формуванню професійної компетентності студентів в аспекті оволодіння загальними основами біомеханіки як науки про рухові дії людини та з основами спортивної метрології як науки про вимірювання; здобуття студентами фундаментальних теоретичних знань і формування практичних навичок у майбутніх вчителів фізичної культури та тренерів з видів спорту.

Завдання курсу:

формування у студентів уміння користуватися основними положеннями біомеханіки фізичних вправ та спортметрології; забезпечити необхідними знаннями, за допомогою яких вони зможуть кваліфіковано проводити практичні заняття з фізичної культури; виховання потреби до творчого пошуку, до застосування у практиці вимірювальної інформації для обробки і аналізу показників фізичної, технічної, тактичної та психологічної підготовки.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: поняття про форми рухів; біодинаміку м'язів; динамічні характеристики; структуру системи рухів; вимірювання в фізичній культурі та спорті; шкали вимірювання; тестування у навчально-тенувальному процесі.

вміти: робити біомеханічний аналіз фізичних вправ; проводити біомеханічний контроль; проводити вимірювання при складанні учнями та студентами нормативів та тестів з фізичної та технічної підготовки.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Анатомія людини; вступ до спеціальності з основами наукових досліджень; фізика; теорія та методика викладання спортивних ігор, легкої атлетики та гімнастики.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Предмет і методи біомеханіки

Завдання біомеханіки. Об'єкт пізнання біомеханіки. Область застосування біомеханіки. Теорія і методика біомеханіки. Зародження та основні напрями біомеханіки.

Біомеханічні методи вивчення та реєстрації рухів

Постановка завдання і методика дослідження. Методи вимірювань і реєстрації у біомеханіці.

Біомеханічний аналіз рухової діяльності

Соматична система координацій. Часові, просторові та просторово-часові характеристики руху тіла. Біостатичні характеристики руху тіла. Положення рівноваги.

Руховий апарат як біомеханічна система. Біомеханічні пари та ланцюги.

Біодинаміка м'язів.

Особливості режимів руху біомеханічної системи, побудова м'яза, механічні властивості м'язів, групова взаємодія м'язів.

Біодинаміка гімнастичних вправ та легкоатлетичних пересувань

Біодинаміка загально розвиваючих вправ. Гімнастичні положення тіла. Біодинаміка постаті.

Біодинаміка ходьби та бігу, стрибків у довжину з розбігу.

Біодинаміка спортивних ігор.

Переміщення зовнішніх сил. Способи передачі руху снаряду. Ударні сили. Фази уданої дії. Види ударних дій. Кидки м'яча у баскетболі та у гандболі. Удари по м'ячу у волейболі та футболі.

Зміст метрології

Зміст та задачі курсу «Спортивна метрологія». Вимірювання величини. Параметри, які вимірюються в фізичній культурі і спорті.

Основи теорії вимірювань.

Вимірювання. Види вимірювань. Чинники, які впливають на якість вимірювання.

Вимірювання в фізичній культурі та спорті.

Особливості вимірювань в спорті. Тестування – посередній вимірюватель. Оцінка – уніфікований вимірюватель спортивних результатів та тестів.

Державні тести.

Нормативи оцінки фізичної підготовленості України. Єдина спортивна класифікація України.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Біомеханіка спорту: Навч. посібн.: А.М. Лапутін, В.В. Гамалій, О.А. Архипов, В.О. Кашуба, М.О. Носко, Т.О. Хабінець/ За заг. Редакцією А.М. Лапутіна.- К.: Олімпійська література, 2001-319с.

2. Донской Д.Д. Биомеханика с основами спортивной техники. – М.: Физкультура и спорт. – 1971.

3. Донской Д.Д. Биомеханика: Учебн. Пособие для студентов ф-тов физвоспитания пед.институтгов . – М.: Просвещение, 1975. – 239с.

4. Иванов В.В. Комплексный контроль в подготовке спортсменов. – М.: Физкультура и спорт. – 1987. – 256с.

5. Козлов И.М. Практикум по биомеханике. – М.: Физкультура и спорт. – 1980

6. Конспектний курс з біомеханіки: Навч. посібн./ Укл. С.В. Мединський.- Чернівці:Рута,2004. – 134с.

7. Лапутін А.Н. Обучение спортивным движениям. – К.: Здоров'я, 1986. – 214с.

8. Лапутін А.Н., Уткин В.Л. Технические средства обучения. – М.: Физкультура и спорт. – 1990. – 80с.

9. Лапутін А.Н., Хапко В.Е. Биомеханика физических упражнений. – К.: Рад.шк., 1986. – 131с.

10. Практикум по биомеханике/Под общ.ред. И.М. Козлова. – М.: Физкультура и спорт. – 1980

ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Теорія та методика фізичного виховання

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: другий

4. СЕМЕСТР: 4

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ: 4

6. ЛЕКТОР: старший викладач Житомирський Л.О.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: вивчити загальні основи теорії та методики фізичного виховання, які розповсюджуються на широку галузь застосування (спорт, базова фізична культура, оздоровча фізична культура для осіб різних вікових груп).

Завдання курсу:

визначити предмет і зміст теорії і методики фізичного виховання; адаптації організму людини до умов навколишнього середовища; виявити вплив фізичних вправ на самопочуття та здоров'я людини; виявити загальні закономірності навчання руховим діям, розвиток фізичних якостей та ознайомитись з побудовою та управлінням процесом фізичного виховання.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні терміни, поняття теорії та методики фізичного виховання; зміст та структуру уроку та класифікацію уроків; планування навчальної роботи з дисципліни «Фізична культура»; технологією складання конспекту уроку з фізичної культури.

вміти: вільно використовувати терміни, поняття дисципліни на рівні їх відтворення і тлумачення; визначити основні вимоги до проведення уроку з фізичної культури; складати річний план-графік з фізичної культури; складати конспекти уроків з фізичної культури для 1-11 класів.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗKОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, теорія та методика викладання легкої атлетики, спортивних ігор, гімнастики.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Основи фізичного виховання школярів

Значення фізичного виховання школярів. Форми організації фізичного виховання.

Урок основна форма роботи в школі з фізичної культури.

Зміст та структура уроку з фізичної культури. Класифікація уроків. Вимоги до проведення уроків. Підготовка до уроку.

Планування навчальної роботи.

Основні документи планування. Річний план-графік з фізичної культури. Поурочний четвертний план. Технологія складання поурочного четвертного плану.

Технологія складання конспекту уроку з фізкультури

Розробка змісту конспекту уроку. Оформлення конспекту уроку. Контроль за результатами навчально-пізнавальної діяльності.

Позакласна робота з фізичного виховання .

Значення позакласної роботи. Завдання позакласної роботи. Особливості позакласної роботи. Форми організації позакласної роботи.

Передові методи і засоби у фізичному вихованні і спорті

Сутність, закономірності та принципи процесу виховання у фізичній культурі і спорті.

Особливості виховного процесу у фізичній культурі. Зміст процесу виховання у фізичній культурі і спорті.

Педагогічні технології у сфері фізичного виховання і спорту

Структура і зміст метода проблемного навчання. Інформаційні технології у фізичній культурі і спорті.

Педагогічні інновації у сфері фізичного виховання і спорту

Моделі інтерактивного навчання. Особливості організації інтерактивного навчання. Основні принципи інтерактивного навчання. Засоби і методи інтерактивного навчання.

Виникнення і розвиток психології спорту

Світова і вітчизняна історія розвитку психології фізичного виховання і спорту. Методи психологічних досліджень.

Психологічні особливості спортивної діяльності

Загальна характеристика спортивної діяльності. Спеціалізовані сприйняття в фізичній культурі і в спорті. Реакція в спорті. Психологічна напруга і перенапруга в тренувальному процесі.

Психологія особистості тренера і спортсмена

Психологічні особливості особистості тренера. Особистість спортсмена як суб'єкт спортивної діяльності. Формування особистості спортсмена.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Ашмарін В.А. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании: пособ. для студ. и препод. ин-тов физ. культ. – М.: Физкультура и спорт, 1978.- 224с.

2. Боген М.М. Обучение двигательным действиям / М.М. Боген. – М. Физкультура и спорт, 1985. – 192с.

3. Бузюк О.І. Практикум з фізичної культури : навч.посібн./ О.І. Бузюк, В.І. Завацький, Л.А. Завацька. – Луцьк : Настир'я, 1994. – с.34-56

4. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» – К.: (б.в.), 1993. – 22с.
 5. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання : (підруч. Для студ. Вищ навч. закл. Фіз. виховання і спорту)/ за ред. Т.Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2008. – 366с.
 6. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук. метод. посіб./ О.Пометун, Л. Пироженко. – К.: А.С.К., 2004 – 56 с.
 7. Фізичне виховання молодших школярів : навч. програми і дидактично-метод. матеріали до неї/ підг. Г.В. Воробей. – Івано-Франківськ : (б.в.), 1993. – 144с.
- 12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:**
- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.
 - Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Теорія та методика дитячого та юнацького спорту

1. КОД:
2. ТИП МОДУЛЯ: нормативний
3. РІК НАВЧАННЯ: третій
4. СЕМЕСТР: 3-4
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 7
6. ЛЕКТОР: к.ф.н., доц. Ярчук Г.В.
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: є формування у студентів науково-методичної бази, необхідної для оволодіння студентами науковими основами теорії соціального управління фізкультурно-спортивними організаціями України в умовах ринкової економіки, вдосконалення господарського механізму діяльності фізкультурних і спортивних організацій, прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень, найбільш раціональне використання всіх ресурсів галузі – фінансових, матеріальних, трудових.

Завдання курсу:

сформувати сучасні знання загальних основ теорії управління колективом та вміння застосовувати ці знання у практичній діяльності керівника; Ознайомити студентів з основами і особливостями фінансового управління в спортивних організаціях з основами підприємництва і бізнесу в спорті; Представити основні положення з теорії та практичної майстерності «спортивного управління», створити позитивне сприйняття ринкових відносин у сфері фізичної культури і спорту; Ознайомити студентів з основними аспектами управління у сфері спорту з метою навчання способам покращення психологічного клімату та взаємовідносин між людьми в спортивних організаціях.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: планувати і прогнозувати розвиток ФК на місцевому, регіональному та обласному рівнях; аналізувати і узагальнювати діяльність державних і громадських органів управління у сфері ФК і первинних організацій фізкультурно-спортивної спрямованості; організовувати та проводити фізкультурно-масові і спортивні заходи.

вміти: працювати з фінансово-господарської документації; приймати управлінські рішення; розробляти і обґрунтовувати варіанти ефективних господарських рішень; знати умови формування особистості, її свободи, права і свободи людини і громадянина, вміти їх реалізовувати у різних сферах життєдіяльності; знати основи правової системи та законодавства, організації судових та інших правозастосовних і правоохоронних органів, правові та морально-етическі норми у сфері професійної діяльності; проводити аналітичну, дослідницьку та раціоналізаторську роботу з оцінки соціально-економічної обстановки і конкретних форм управління; розробляти програми нововведень і складати план заходів щодо реалізації цих

програм; застосовувати методи НОТ і оргпроекування, практично використовувати навички раціоналізації управлінської праці; професійно вести управлеческую, маркетингову, комерційну, рекламну та патентно-ліцензійну роботу в різних підрозділах підприємств (об'єднань), асоціаціях, спільних підприємствах; глибокі знання і володіти методами наукових досліджень в більш вузьких напрям домлення менеджменту.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Програмно-нормативне забезпечення юнацького спорту.

Розвиток вітчизняної теорії та методики дитячого та юнацького спорту. Основні організаційні форми підготовки юних спортсменів. Задачі спортивних шкіл різних типів. Програмно-нормативні документи, що регламентують діяльність спортивних шкіл

Всеукраїнські та Міжнародні змагання юних спортсменів. Юнацькі Олімпійські ігри.

Місце змагань в системі підготовки юних спортсменів. Структура змагань різних вікових груп. Документи, що регламентують організацію і проведення змагань для юних спортсменів. Норми змагальних навантажень і умови проведення змагань з видів спорту для спортсменів дитячого і юнацького віку. Юнацькі Олімпійські ігри.

Морфологічно-функціональні та психолого-педагогічні особливості юних спортсменів.

Динаміка розвитку функціональних систем в дитячому та юнацькому віці. Особливості розвитку фізичних якостей юних спортсменів з урахуванням сенситивних періодів та структури індивідуальної фізичної підготовленості. Особливості побудови та організації спортивного тренування юних спортсменів.

Спортивний відбір та орієнтація юних спортсменів

Актуальність і важливість системи відбору. Визначення поняття «спортивний відбір» і «спортивна орієнтація». Основні методичні положення системи відбору в спортивних школах. Організація та проведення спортивної орієнтації та відбору.

Етапи багаторічної підготовки юних спортсменів.

Взаємозв'язок побудови багаторічного тренувального процесу з динамікою біологічного розвитку людини. Мета і завдання етапу початкової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів. Мета і завдання етапу попередньої базової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів. Мета і завдання етапу спеціалізованої базової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів.

Контроль і корекція підготовки юних спортсменів.

Мета, об'єкт і види контролю. Вимоги до показників, що використовуються для контролю підготовленості юних спортсменів. Контроль і корекція змагальної діяльності. Контроль і корекція тренувальних і змагальних навантажень.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Жолдак В.І., Сейранов С.Г. Менеджмент. - М.: Радянський спорт, 1999.

2. Зубарев Ю.А., Попова А.Ф., Пряхін Г.М. Менеджмент у фізичній культурі і спорті. Навчальний посібник. - Волгоград: ВГАФК, 2001.

3. Зубарев Ю.А. Менеджмент і маркетинг у сфері фізичної культури і спорту. Видання - Волгоград: ВГАФК, 2007.

4. Зуєв В.М., Сулейманов І.І. Менеджмент для спортивного організатора. - Омськ, 1997.

5. Менеджмент і економіка ФКіС / М.І. Золотов, В.В. Кузін, М.Є. Кутепов, С.Г. Сейранов. - М.: Академія, 2004.

6. Переверзін І.І. Менеджмент спортивної організації: Навчальний посібник. - 2-е вид., Персраб. і доп. - М.: СпортАкадемПресс, 2002.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (%), диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська

Основи медичних знань та долікарської допомоги

1. КОД :

2. ТИП : нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 2

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.б.н., доц. Баштовенко О.А.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: закріплення теоретичних знань і вироблення вмінь з надання першої медичної допомоги при невідкладних станах

Завдання курсу:

забезпечити формування вчителя, який здатний розвивати особистість дитини та нести відповідальність за збереження життя та здоров'я дітей.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: Особливості анатомії, фізіології функціонування внутрішніх систем організму людини, етіологічну, клінічну картину поширених невідкладних станів, що виникають при хворобах внутрішніх органів, дії зовнішніх факторів та інфекційних хвороб, компоненти долікарської діагностики невідкладних станів.

вміти Володіти навичками діагностики, технікою надання першої медичної допомоги при раптових захворюваннях, ураженнях, нещасних випадках.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Перша медична допомога при хворобах і невідкладних станах, що виникають під час захворювання дихальної та серцево-судинної систем.

Перша медична допомога при невідкладних станах що виникають під час захворювань травної та сечовидільної систем

Перша медична допомога при гострих психоневрологічних порушеннях, алергічних реакціях, анафілактичному шоці. Перша медична допомога при дії фізичних чинників Перша медична допомога при отруєннях.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бачинский Ю.С., Беномов В.М и др. Хирургия. –М: Вища школа, 1986г.
2. Гапонович И.Я., Поминов А.Н. Хирургия. –М. Вища школа, 1987г.
3. Гудзенко П.Н. Детские болезни. -К. Вища школа. 1984г.
4. Заликина Л.С. Учебное пособие по общему уходу за больными. –М. Медицина, 1976г.
5. Кузьмичова А.Т., Шарлай И.В. Детские инфекционные болезни. - М. Медицина, 1984г.
6. Николаев Л.А. Лекарствоведение. –Минск: Высшая школа, 1988г.
7. Павлов С.Т. Кожные и венерические болезни. – М: Медицина, 1975г.
8. Сафонов А.Г. Учебное пособие для мед. сестер - М.: Просвещение, 1988г.
9. Сметнев А.С., Кукес. В.Г.. Внутренние болезни. –М: Медицина. 1982г.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (%), диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Методика фізичної реабілітації

1.КОД :

2.ТИП: нормативний

3.РІК НАВЧАННЯ: третій

4. СЕМЕСТР: 6

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.мед.н., викл.. Аتماжов І.Д.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: Формування системи знань про методи фізичної реабілітації, сутність цілей і завдань, принципів, засобів фізичної реабілітації.

Завдання курсу: сформувати загальне поняття про реабілітацію; сформувати поняття про фізичну реабілітацію, її мету, завдання, принципи та засоби; ознайомити із видами, періодами та етапами фізичної реабілітації; ознайомити із закономірностями впливу засобів фізичної реабілітації на організм людини; навчити аналізувати і прогнозувати вплив реабілітаційних втручань на організм людини за даними строкового, відставленого, етапного контролю; навчити науково обґрунтовувати застосування різних засобів фізичної реабілітації в залежності від етапу реабілітації.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: поняття «реабілітація», «фізична реабілітація»; визначення термінів, які використовують у реабілітаційній практиці; особливості функціонування фізичної реабілітації як галузі та її ролі, місця і взаємодії з іншими галузями системи охорони здоров'я; розуміти вплив і ефект широко застосовуваних фізичних чинників; розуміти законодавчі акти, що стосуються фахівців сфери охорони здоров'я України; теоретико-методичні основи фізичної реабілітації, форми організації та варіанти побудови реабілітаційного процесу; особливостей проведення засобів та форм фізичної реабілітації під час роботи з пацієнтами різних вікових груп, різних нозологій та за різних умов її проведення (медичний заклад, реабілітаційний центр, домашня програма); методи визначення динаміки рухових дисфункцій у пацієнтів з різною патологією та різних вікових груп при проведенні фізичної реабілітації; основи взаємодії фізичної реабілітації з іншими соціальними сферами (освіта, трудова діяльність) та перспектив її розвитку у зв'язку з матеріальними, духовними і соціальними умовами життя людини і суспільства.

вміти : обґрунтувати вибір методів втручання/терапії, демонструючи, при цьому, глибокі знання патофізіологічних механізмів; визначати фізичний розвиток, стан здоров'я, функціональний стан і фізичну працездатність і на підставі цього рекомендувати оптимальні рухові режими та раціональні засоби фізичної реабілітації; призначати період курсу фізичної реабілітації та режим рухової активності щодо конкретного хворого; визначати задачі та обґрунтовувати вибір засобів і форм фізичної реабілітації в залежності від задач; визначати методи оцінки стану пацієнта/клієнта, клінічного аналізу, виявлення проблем, оцінки досягнутих результатів та планування призупинення чи повного завершення курсу фізичної реабілітації; пояснювати психосоціальні питання, які слід враховувати при заходах фізичної реабілітації; переконувати в ефективності фізичних вправ для зміцнення здоров'я, наводячи приклади з досвіду різних культур і національностей; пояснювати принципи і дію профілактичних заходів фізичної реабілітації;.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Загальна характеристика організаційно-методичних основ реабілітації. Історія лікувального застосування фізичних вправ та масажу. Становлення реабілітації. Історія розвитку фізичної реабілітації в Україні. Законодавчі акти, що стосуються фахівців сфери охорони здоров'я України. Поняття про реабілітацію. Завдання, мета і принципи реабілітації. Види, періоди та етапи реабілітації. Визначення понять: медична реабілітація, фізична реабілітація, соціальна (побутова) реабілітація, професійна (виробнича) реабілітація. Характеристика лікарняного та після лікарняного періодів реабілітації. Стаціонарний, поліклінічний (реабілітаційний, санаторний), диспансерний етапи реабілітації. Поняття фізичної реабілітації. Етапність та організаційна основа фізичної реабілітації. Об'єкти фізичної реабілітації. Загальна характеристика засобів фізичної реабілітації. Загальні основи лікувальної фізичної культури. Механізми лікувальної дії фізичних вправ: тонізуюча дія, трофічна дія, формування компенсацій, нормалізація функцій. Засоби ЛФК. Класифікація фізичних вправ. Загальнорозвиваючі та спеціальні. Пасивні, пасивно-активні, активні. Рефлекторні. Динамічні та статичні. Дихальні (динамічні, статичні, спеціальні). Ідеомоторні. Вправи на координацію, на рівновагу, коригуючі, гімнастичні, віси, упори, вправи в опорі, силові, швидкісно-силові, ритмопластичні, на розтягнення, на розслаблення. Вправи прикладного характеру: ходьба, біг, підскоки, стрибки, повзання, лазіння, метання, плавання, катання на човні, лижах, ковзанах, ведосипеді та ін. Постуральні вправи. Природні чинники у ЛФК. Види загартовування. Форми ЛФК, їх характеристика. Основні форми ЛФК. Лікувальна гімнастика. Ранкова гігієнічна гімнастика. Самостійні (індивідуальні) заняття. Дозована ходьба. Біг підтюпцем. Теренкур. Прогулянки. Ігри. Близький туризм. Гідрокінезитерапія. Тракційна терапія. Ерготерапія. Загартовування. Механізми впливу фізичних навантажень на організм людини. Дозування фізичних навантажень. Контроль за людиною при виконанні фізичних вправ. Роль ЛФК в підвищенні фізичної працездатності. Методичні принципи ЛФК. Рухові режими. Періоди застосування ЛФК. Особливості ЛФК в залежності від рухового режиму на різних етапах фізичної реабілітації. Методики ЛФК. Методичні особливості при проведенні лікувального масажу. Механізми лікувальної дії масажу: нервово-рефлекторний, гуморальний, механічна дія. Загальні показання та протипоказання до проведення лікувального масажу. Форми і методи лікувального масажу. Ручний масаж: сегментарно-рефлекторний, точковий. Апаратний масаж: вібраційний, вакуумний, гідромасаж. Основні прийоми масажу: поглажування, розтирання, розминання, вібрація. Поняття фізіотерапії. Механізми лікувальної дії фізичних чинників. Класифікація лікувальних фізичних чинників. Характеристика лікувальних фізичних чинників. Методи фізіотерапії, засновані на використанні постійного струму низької напруги. Методи фізіотерапії, засновані на використанні імпульсних струмів. Методи фізіотерапії, засновані на використанні струму високої напруги. Методи фізіотерапії, засновані на використанні електромагнітного поля. Світлолікування. Методи, засновані на використанні механічних коливань. Баротерапія. Аерозольтерапія. Гідротерапія. Лазні. Бальнеотерапія. Термотерапія. Поняття механотерапії. Апарати маятникового типу, апарати, що діють за принципом важеля, апарати блокового типу. Види тренажерів. Показання та протипоказання до механотерапії. Поняття працетерапії. Мета та завдання працетерапії. Засоби працетерапії. Види працетерапії. Показання та протипоказання до працетерапії. Місце працетерапії у реабілітаційному процесі. Дозування фізичного навантаження у працетерапії. Дельфінотерапія. Іпотерапія. Апітерапія. Ароматерапія. Фітотерапія. Гірудотерапія. Фелінотерапія. Канісотерапія. Методи оцінки ефективності фізичної реабілітації. Види контролю ефективності: експрес-контроль, поточний та етапний контроль. Гоніометрія. Ергометрія. Динамометрія. Метод мануального м'язового тестування. Функціональні проби. Оцінка ступеня самообслуговування. Принципи поєданого застосування засобів фізичної реабілітації.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін : підручн. для студ. ВНЗ - К.: Олімпійська література, 2010. – 488с.
2. Физическая реабилитация под. ред. С.Л. Попова. Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. – 462с.
3. Вайнер Э.Н. Лечебная физическая культура: учебник. – М.: Изд-во: ФЛИНТА, 2009.- 344с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / Епифанов В.А. [учебн. для студ. мед. вузов] – М.: Медицина, 1999. – 250с.
5. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура. М.: ГЮТАР-Медиа, 2006. – 320с.
6. Калюжнова И.А. Лечебная физкультура / Калюжнова И.А., Перепелова О.В. - Ростов-на-Дону: Феникс, 2008.-268с.
7. Шаповалова В.А., Кормак В.М., Холтагорова В.М. и др. Спортивна медицина і фізична реабілітація - К.: Медицина, 2008.
8. Вовканич А.С. Вступ у фізичну реабілітацію. - Львів: НВФ «Українські технології», 2008.
9. Порада А.М. Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації. - К.: Медицина, 2008.
10. Мурза В.П. Психолого-фізична реабілітація К.: «Олан», 2005.
- 12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:**
 - Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.
 - Підсумковий контроль: (%), диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Основи безпеки життєдіяльності та валеології

- 1. КОД :**
- 2. ТИП:** нормативний
- 3. РІК НАВЧАННЯ:** другий
- 4. СЕМЕСТР:** 4
- 5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС:** 4
- 6. ЛЕКТОР:** к.б.н., доц, Баштовенко .А.
- 7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

Мета курсу: відноситься до категорії гуманітарно-технічних дисциплін та має основне цільове призначення о- підвищення рівня безпеки життєдіяльності студентів як під час навчання, так і в процесі подальшої професійної діяльності.

Завдання курсу:

життєдіяльності є виявлення умов позитивного та негативного впливу на життєдіяльність та здоров'я людини зовнішніх та внутрішніх факторів, обґрунтування оптимальних умов та принципів життя.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основи організації життя та діяльності людини, її взаємозв'язку та взаємозалежності від середовища існування, принципи та проблеми життєдіяльності; можливу сферу небезпек як в повсякденних умовах, так і в умовах надзвичайних ситуацій;

вміти: за різними ознаками (фізичними, хімічними, зовнішніми та ін.) розпізнавати явну та потенційну небезпеку та по можливості попереджувати вплив негативних наслідків різного характеру на свою життєдіяльність та навколишніх людей; застосовувати різні способи ідентифікації для своєчасного розпізнавання потенційних небезпек; враховувати різні за походженням джерела небезпек при забезпеченні безпеки життєдіяльності; прогнозувати вплив можливих негативних наслідків на здоров'я та життя людини, на навколишнє середовище та на систему "середовище - людина - діяльність"; правильно оцінювати обстановку в умовах надзвичайних ситуацій; використовувати нормативно-правову базу захисту особистості людини, її прав та свобод, навколишнього середовища, життєдіяльності людини в умовах повсякденної

діяльності та надзвичайних ситуацій;забезпечувати свою соціальну безпеку та надавати першу долікарняну допомогу потерпілим;грамотно опиратися на державні та міжнародні структури для забезпечення безпеки особистості та суспільства.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗKOBІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Основи життєдіяльності.

Життєдіяльність - як фізіологічно-структурне поняття, його сутність, взаємозв'язки та взаємозалежності. Структура життєдіяльності. Взаємозв'язок життєдіяльності з навколишнім середовищем в системі "людина - середовища - діяльність". Основні поняття та визначення. Принципи забезпечення життєдіяльності та проблеми.

Безпека життєдіяльності.

Поняття безпеки. Взаємозв'язок безпеки та небезпеки, ризику та ін. Негативних факторів. Небезпека (загроза) - як основний фактор, що визначає рівень безпеки. Надзвичайна ситуація - як ситуації багатofакторних небезпек. Основні напрямки забезпечення безпеки життєдіяльності.

Ризик як міра оцінки небезпеки.

Поняття ризику. Ризик та безпека. Індивідуальний та соціальний ризик. Концепція допустимого ризику. Оцінка рівня ризику. Управління ризиком. Можливі шляхи зменшення ризику.

Основи фізіологічної безпеки.

Здоров'я людини як медико-біологічна та соціальна категорія. Гомеостаз - як особливий механізм захисту організму людини. Зовнішні та внутрішні подразники, що визначають стан людини. Можливі хвороби, які викликаються різкими змінами умов, параметрів та норм навколишнього середовища. Залежність фізіологічного стану людини від рівня впливу сфери небезпек. Роль рецепторів, ефекторів, ЦНС в забезпечення безпеки життєдіяльності. Вплив різних небезпек на психо-фізіологічний стан організму та ступінь його безпеки.

Раціональні умови забезпечення безпеки життєдіяльності.

Коротка характеристика середовища існування людини. Раціональні умови, параметри та норми забезпечення безпеки життєдіяльності природним, виробничим, побутовим та соціально-політичним середовищем. Взаємодія людини з біосферою в цілому та її компонентами. Вплив макро та мікроорганізмів на безпеку життєдіяльності. Ноосфера - як наступний етап розвитку біосфери. Духовне середовище людини. Соціальні та психологічні фактори, що впливають на безпеку життєдіяльності. Психологічні зриви та стреси. Антропометрична, біофізична, енергетична, соціальна та техніко-естетична сумісність людини з технікою та середовищем існування.

Вплив антропогенних забруднень на безпеку життєдіяльності.

Коротка характеристика сфер діяльності людини. Вплив видів діяльності людини на планетарні та космічні ресурси. Види антропогенних забруднень. Забруднення повітря, води, ґрунту, біосфери та проблеми безпеки. Урбанізація великих міст. Проблеми урбанізації та їх вплив на безпеку. Можливі шляхи зменшення антропогенних забруднень. Раціональне та нераціональне природокористування.

Джерела техногенної небезпеки.

Сутність поняття техногенна небезпека за видами діяльності людини. Види небезпечних виробничих компонентів: транспортних технологічних засобів, підйомно-перевантажних елементів, систем високого тиску, гарячої при, потенційно небезпечних компонентів сировинита готової продукції (вибуховіречовини, суміші, хімічно небезпечні з'єднання, СДЯВ, біологічних рецептур та ін.).Допустимі умови їх безпечної експлуатації. Поняття про гранично-допустимі, вражаючі та смертельні рівні небезпеки. Умови небезпечної дії електричного струму, електро-магнітних випромінювань, вібрацій, коливань, шуму, віброакустичного впливу, повітря високого тиску, природного газу та ін небезпечних середовищ. Система забезпечення безпеки в умовах побуту.

Природна, екологічно, біологічна безпека.

Загальна характеристика природних та екологічних небезпек. Джерела небезпек: землетруси, виверження вулканів, селей, затоплення, повені, шторми, урагани, смерчі, снігопади, ожеледь, тумани та ін.

Біологічні небезпеки: небезпечні рослини, тварини, риби, комарі, гриби, бактерії. Віаруси та ін. Види вражаючої дії біологічних небезпек на людину: механічні, біологічні, фізичні та ін. Сутність бактеріологічного нормування. Джерела екологічної небезпеки, Руйнування озонового шару, руйнування клімату, руйнування морських екосистем, кислотні дощі, пилові бурі, зниження врожайності ґрунту та ін.

Надзвичайні ситуації (НС) та їх наслідки

поняття про надзвичайну ситуацію. Причини виникнення НС. Класифікація НС за різними ознаками. Надзвичайні ситуації техногенного, екологічного, природного та військового характеру. Характеристика вражаючих факторів (небезпек) та зони враження при виникненні різних видів НС. Рекомендації з проведення захисту в умовах НС. Ідентифікація небезпек в умовах надзвичайних ситуацій та їх оцінка. Своєчасна, об'єктивна та оперативна інформація про НС - один з найважливіших факторів безпеки ЖД. Оцінка обстановки в НС: способи оцінки, їх сутність та послідовність реалізації. Оцінка радіаційної, хімічної, бактеріологічної, пожежної та ін. Видів обстановки в НС. Прилади контролю при оцінці різних видів обстановки. Способи захисту людей в умовах НС.

Принципи та способи забезпечення безпеки в умовах НС. Вимоги, що чтавляться до системи оповіщення, зв'язку, медичного та санітарно-епідеміологічного спостереження. Основні способи забезпечення безпеки ЖД. Способи забезпечення індивідуальної та колективної безпеки в умовах НС. Забезпечення бузаеки студентів та співробітників НТУУ (КПІ) в умовах НС.

Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій. Основи надання першої долікарняної допомоги.

Загальна характеристика негативних наслідків НС. Види та способи робіт по ліквідації негативних наслідків. Сили та засоби, які використовуються для ліквідації наслідків НС. Роботи по обеззараженню території, будівель, споруд, техніки. Способи боротьби з пожежами. Заходи по зменшенню, локалізації та запобіганню НС. Можливі правила, прийоми та способи виживання в умовах деяких видів НС.

Джерела виникнення та види соціальної небезпеки. соціальної небезпеки, викликані низьким культурним та духовним рівнем, бродяжництво, проституція, п'янство, алкоголізм, СНІД, венеричні захворювання, епідемія інфекційних хвороб, наркоманія.

Сутність першої долікарняної допомоги. Забезпечення безпеки людини при опіках, обмороженнях, травмах, отруєннях, задусі, теплових та сонячних ударах, струсу мозку, ядовитих укусах, переломах, утопленні, розриві м'язів, сильній кровотечі, клінічній та біологічній смерті. Аптечка першої допомоги, підручні засоби під час надання першої долікарняної допомоги.

Правове забезпечення безпеки ЖД. Сутність правового забезпечення безпеки ЖД. Конституційні основи безпеки: право на життя, працю, свободу, соціальний, громадський та державний захист. Закони, законодавчі та нормативні акти, кодекси та ін регламентуючі безпеку ЖД документи. Система правового захисту та нагляду за дотриманням правोї безпеки.

Основи державної та міжнародної безпеки.

Поняття про державну безпеку, її структура та призначення окремих елементів. Основні задачі, що вирішуються структурними частинами системи державної безпеки (Рада безпеки, оборона, СБУ, митний комітет, прикордонні війська, система забезпечення громадської безпеки та ін.).

Організація об'єднаних націй - основа міжнародної безпеки. Структура ООН, характеристика основних напрямків забезпечення міжнародної безпеки. Фактори міжнародної небезпеки: тероризм, наркобізнес, економічний тероризм, мілітаризм, несанкціоноване переміщення великої кількості людей.

Система управління та контролю за безпекою ЖД наслення України.

Принципи забезпечення безпеки ЖД, методи та способи забезпечення безпеки. Організаційно-методична основа системи безпеки.

Система державних органів по управлінню та контролю за безпекою ЖД а населення: Кабінет Міністрів України, Верховна Рада з питань безпеки життєдіяльності населення, Державний комітет з нагляду за охороною праці, Міністерство з НС, МВС, Органи Державного пожежного нагляду та ін центральні та місцеві органи виконавчої влади, громадські організації та служби, організації навчання населення з питань життєдіяльності.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Джигирей В.С., Житецький В.Ц. Безпека життєдіяльності. - Львів.: «Афіша», 2001. - 256 с.
2. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Безпека життєдіяльності. - К.: ВЦ «Київський університет», 1999. - 209 с.
3. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності. - К.: «Каравела», Львів: «Новий Світ-2000», 2002. - 328 с.
4. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. - Суми: «Університет. книга», 1999. - 301 с.
5. Чирва Ю.О., Баб'як О.С. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. - К: «Атіка», 2001. - 304 с.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Спортивні споруди та обладнання

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: третій

4. СЕМЕСТР: 6

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: старший викладач Мельничук І.П.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: вивчення загальних основ проектування, будівництва, ремонту та експлуатації спортивних споруд, призначених для занять спортом, масових фізкультурно-оздоровчих заходів за місцем проживання, в навчальних закладах, спортивних клубах, у місцях відпочинку тощо. Сформувані знання про форми і методи організації спортивно-оздоровчої роботи в таборах відпочинку; оволодіти елементарними навичками проведення педагогічного контролю за здоров'ям дітей і спортсменів при проведенні спортивно-оздоровчих процедур.

Завдання курсу:

оволодіння студентами знаннями про спортивні споруди, як основні фонди фізичної культури, що забезпечують реальний розвиток масової фізичної культури і спорту; вивчення норм і правил формування мережі спортивних споруд, а також організаційно технічних заходів з їхнього проектування, будівництва та експлуатації; оволодіння теоретичними і практичними знаннями про норми і правила спортивної технології, оволодіти основними формами і методами

знати: теоретичні і методичні відомості про криті та площинні спортивні споруди; організацію фізичної культури і спорту на спортивній споруді; спеціальну термінологію фізкультурно-спортивної галузі, зокрема термінологію спортивних споруд. основні форми і методи організації спортивно-масової та спортивно-оздоровчої роботи в таборах відпочинку; методичні принципи підготовки та проведення масових фізкультурних і спортивних заходів:

конкурсів, змагань, естафет, товариських зустрічей, спартакіад, спортивних ігор; теорію і методику застосування фізичної культури для збереження стану здоров'я; правила організації безпечного перебування дітей в спортивно-оздоровчих таборах;

уміти: вибирати відповідні місця занять фізичними вправами, правильно і ефективно експлуатувати різноманітні фізкультурно-спортивні споруди; забезпечувати безпеку спортсменів та глядачів на спортивних об'єктах; володіти навичками роботи з проектною та нормативно-технічною документацією. Планувати та проводити облік роботи з фізичного виховання в таборах відпочинку; здійснювати педагогічний контроль за здоров'ям дітей і спортсменів під час заняття фізичною культурою в таборах відпочинку; вміти визначити щільність фізичного навантаження та психоемоційного напруження (настрою) при проведенні спортивно-оздоровчих заходів; організовувати спортивно-масові та спортивно-оздоровчі заходи в таборах відпочинку; підготувати та провести спортивні конкурси, змагання, естафети, товариські зустрічі, спартакіади, спортивні ігри.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; Психологія; Анатомія, фізіологія; Біохімія; Теорія та методика викладання фізичного виховання; Спортивна спеціалізація

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Загальні основи фізкультурно-спортивних споруд

Фізкультурно-спортивні споруди як необхідна умова забезпечення занять різними видами фізкультурно-спортивної діяльності. Предмет курсу «Спортивні споруди та обладнання» та його міждисциплінарний характер. Мета та завдання курсу. Матеріальні засоби забезпечення системи фізичного виховання та спорту. Фактори, що визначають діяльність ФСС. Законодавчі документи, що регламентують діяльність ФСС. Принципи класифікації ФСС.

Характеристика основних площинних та критих спортивних споруд. Вимоги до місць занять фізичною культурою і спортом при будівництві площинних спортивних споруд. Основні поняття про конструкції критих спортивних споруд, що визначають безпеку та комфорт їх експлуатації. Вимоги до конструктивних елементів будівель (даху, стін, підлоги) спортивних споруд.

Коротка історія розвитку спортивних споруд.

Основи проектування, будівництва та експлуатації спортивних споруд.

Основні та допоміжні споруди, їх значення у діяльності спортивних споруд. Проект – основний документ у будівництві спортивної споруди. Основні нормативні документи при проектуванні критих та площинних спортивних споруд. Юридичні особи, що здійснюють будівництво спортивної споруди. Порядок введення в експлуатацію спортивних споруд. Експлуатація спортивних споруд. Профілактичний огляд, поточний та капітальний ремонт споруд. Паспорт спортивної споруди..

Міська мережа спортивних споруд та основи менеджменту фізкультурно-спортивних споруд. Мікрорайонні, районні, міжрайонні та міські спортивні споруди. Методика визначення кількості спортивних споруд по видах спорту для населеного пункту.

Норми площ на 1000 мешканців у розрахунках площ спортивних споруд. Одночасна та загальна пропускна здатність спортивної споруди.

Методи фінансово-господарської діяльності при експлуатації спортивної споруди. Кошторисне фінансування ФСС. Часткове введення платних фізкультурно-спортивних послуг (здача спорт. споруди в оренду, платні абонементні відвідування, платні спортивні секції). Повне самофінансування спортивної споруди.

Характеристика основних площинних і критих спортивних споруд

Спеціалізовані спортивні споруди для легкої атлетики.

Спеціалізовані спортивні споруди для ігрових видів спорту.

Спеціалізовані спортивні споруди для водних та зимових видів спорту. Загальна характеристика споруд для водних видів спорту.

Характеристика основних критих спортивних споруд. Спортивні зали.

Спеціалізовані спортивні споруди для стрілецьких видів спорту. Облаштування місць для проведення навчально-тренувального процесу та змагань зі стрільби з лука, кульової стрільби. Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти та у царині нової соціальної політики.

Вимоги техніки безпеки до місць проведення навчального процесу з фізичного виховання у ЗНЗ. Спортивний інвентар та обладнання для забезпечення процесу фізичного виховання у ЗНЗ. Методика випробування гімнастичних приладів спортивних залів ЗНЗ. Набір медикаментів, перев'язувальних засобів і приладів для аптечки спортивного залу ЗНЗ. Облаштування шкільного фізкультурно-спортивного комплексу. Облаштування місць для легкоатлетичних видів фізичних вправ школярів. Облаштування місць для спортивних ігор. Облаштування місць для занять гімнастикою. Облаштування місць для занять плаванням та лижною підготовкою. Споруди та обладнання для забезпечення фізкультурно- спортивної роботи у ВНЗ.

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бурлаков И.Р., Неминуший Г.П. Спортивные сооружения и комплексы. Учебное пособие. Ростов н/д: Ростов. гос. пед. ун-т, 1997.- с.230 с ил. 246.
2. Бурлаков И.Р., Неминуший Г.П. Специализированные сооружения для легкой атлетики: Учебное пособие. – М.: «СпортАкадемПресс», 2001. – 116 с. (Спортивные сооружения и оборудование).
3. Легка атлетика: Правила змагань. – К: Поліграфічний центр «Технопрінт», 2001. – 99 с.
4. Бурлаков И.Р., Неминуший Г.П. Специализированные сооружения для водных видов спорта: Учебное пособие. – М.: «СпортАкадемПресс», 2002. – 286 с. (Спортивные сооружения и оборудование).
5. Коваленко Е.І., Солова В.М. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі. – К., 1997.
6. Ковальчук Н.М. Організація і методика фізичного виховання в дитячому оздоровчому таборі. – Луцьк, 1997.
7. Короп Ю.А., Цвек С.Ф. Физическое воспитание в спортивно-оздоровительных лагерях. – К.: Здоров'я, 1988. – 135 с.
8. Куц О.С. Фізкультурно-оздоровча робота з учнівською молоддю. – Вінниця, 1995. – 123 с.
9. Макаренко А.С. Методика організації виховної роботи. – К., 1990.
10. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі / За ред. Є.І. Коваленка. – К., 1997.

12.ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, практичні заняття, самостійна робота.

13.МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (40%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль:(60%, диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14.МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Спортивний туризм

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3.РІК НАВЧАННЯ: четвертий

4.СЕМЕСТР: 7

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.ф.н., доц. Ярчук Г.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: ознайомити студентів з масовими видами спортивного туризму; методикою організації та проведення туристських походів; формування професійних, організаційних,

педагогічних, методичних знань, вмінь і навичок необхідних для роботи у сфері рекреаційно-спортивного та оздоровчого туризму з учнівською і студентською молоддю в вищих закладах освіти та туристських осередках країни, а також для самостійних занять спортивно-оздоровчим туризмом

Завдання курсу:

роботи з туристською групою в умовах природного середовища на маршрутах різної категорії складності з урахуванням вікових, фізичних та інших особливостей учасників; забезпечення безпеки туристських заходів; підготовка людини до виживання в складних та екстремальних природних ситуаціях.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: законодавчу базу, суспільні функції, систему управління туризмом; зміст і особливості різновидів туризму; туристські ресурси України; організаційні засади проведення туристської роботи; вимоги до безпеки туристської діяльності; основи програмування навантажень та контролю їх впливу на організм людини.

вміти: організовувати туристські мандрівки з пішого, водного, лижного і спелеотуризму; організовувати туристські злети і змагання по видам туризму; надавати першу долікарську допомогу; організовувати управлінську діяльність у низових туристських колективах різного типу.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗKOBІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Туризм - важливий засіб зміцнення здоров'я і гармонійного розвитку. Роль туризму у вихованні молоді. Туризм - важлива галузь в розвитку національної економіки. Туризм і екологія. Розкриваються завдання, зміст та форми туристської роботи в навчальних закладах. Висвітлюється підготовка туристів шкільного віку. Оздоровчо-спортивний туризм у вищих навчальних закладах (ВНЗ). Розкриваються особливості спеціальної підготовки керівника С-О туристських походів. Розглядається питання ведення польового щоденника. Способи використання зарисовок абрисів, кроків. Розглядається підготовчий етап до походу способи базування. Туристські маршрути та їх класифікація за змістом, способом пересування, за сезонністю, за тривалістю, за складністю, за інтенсивністю використання. Висвітлюються методичні принципи розробки туристських маршрутів та їх маркування та знаки. Зміст і методи загальної фізичної підготовки туристів. Завдання та засоби ЗФП, методи вивчення показників фізичного розвитку та фізичної підготовленості. Методи дослідження рухових якостей. Завдання, зміст та методи проведення навчально-тренувальних занять. Основні принципи та методи навчання. Планування та структура тренувальних циклів. Методика проведення тренувального заняття. Особливості підготовки спортсменів-туристів вищої кваліфікації. Організація і методика проведення туристських змагань, злетів. Змагання з пішоїдного туризму, з туристської техніки, з спортивного орієнтування та топографії. Туристські зльоти, конкурси. Формування суддівських колегій та зміст їх роботи. Охорона здоров'я в туристському поході. Медичні вимоги до учасника туристського походу, самоконтроль в поході, перша медична допомога, оцінка стану потерпілого, основні правила і прийоми надання першої медичної допомоги. Основні прийоми реанімації, обов'язки санінструктора в туристському поході. Похідна аптечка.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Хартія туризму і її складова частина «Кодекс туриста», Прийняті на сесії

Генеральної асамблеї ВТО (Софія), 1985 / Збірник нормативно-правових актів «Туризм в

Україні», т.5, під заг. ред. Вихристенка Б.І., «ІВА», м.Ужгород, 2000р. - 280 с.
[Електронний ресурс] - Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_640

2. Глобальний етичний кодекс туризму: прийнят Генеральною асамблеєю Всемирной Туристской Организации 1 октября 1999 г. / Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів у п'яти томах (офіційне видання).- Т.5.- Ужгород, 2000.- С.119.
3. Манільська декларація зі світового туризму. Прийнята Всесвітньою конференцією по туризму (Філіппіни), 1980 / Вахмистров В.П., Вахмистрова С.И. Правовое обеспечение туризма, «Изд-во Михайлова». - 2005. - С. 56.
4. Конвенція з охорони біорізноманітності, 1992. Програма дій «Порядок денний на ХХІ століття» / Переклад з англійської: ВГО «Україна. Порядок денний на ХХІ століття». - К.: Інтелсфера, 2000. - 360 с. (Конвенцію ратифіковано Законом № 257/94-ВР від 29.11.94 [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_030

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (%), диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Спортивна медицина

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: четвертий

4. СЕМЕСТР: 8

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: к.б.н., доц. Баштовенко О.А

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: ознайомити студентів з системою медичного забезпечення занять фізичною культурою зі спортивною, виховною, лікувальною, виховною направленістю. В курсі висвітлюються питання соматоскопії та антропометрії, визначення фізичного розвитку та функціонального стану, фізичної працездатності та загальної патології; особливостей травм та захворювань, що пов'язані з заняттями фізкультурою і спортом.

Завдання курсу: Студенти повинні засвоїти основи медичних знань і оволодіти вміннями, навичками, що необхідні у практичній роботі викладачам фізичної культури.

знати: систему медичного забезпечення занять фізичними вправами зі спортивною, виховною, лікувальною, відновною спрямованістю

вміти: проводити соматоскопічне та антропометричне дослідження, визначати працездатність та загальну патологію, особливості травм та захворювань, пов'язані з заняттями фізичною культурою та спортом

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; Психологія; Анатомія, фізіологія, Біохімія, Гігієна, безпека життєдіяльності

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Введення. Основи організації спортивної медицини.

Визначення поняття "Спортивна медицина". Предмет і завдання спортивної медицини. Профілактика захворювань і травм, пов'язаних із заняттям фізкультурою і спортом. Проблема гіпокінезії. Коротка історія розвитку спортивної медицини в Україні.

Методи дослідження осіб, що займаються фізичною культурою і спортом.

Суб'єктивне і об'єктивне дослідження. Особливості збирання аналізу. Соматоскопія. **Антропометрія. Методи оцінки фізичного розвитку і фізичної підготовленості.** Методи фізикального дослідження : пальпація, перкусія, аускультация. Методи дослідження серцево-судинної системи. Особливості дослідження серцево-судинної системи у спортсменів - дітей і підлітків. Дослідження апарату зовнішнього дихання. Аеробна і анаеробна продуктивність у спортсменів. Дослідження нервової системи. Дослідження м'язової системи у спортсменів.

Захворювання і травми у спортсменів.

Причини захворювань у спортсменів. Стан здоров'я для формування високої спортивної форми. Причини захворювань, безпосередньо не пов'язані із спортом (інфекції, отруєння, шкідливі звички, хронічні інфекції). Порівняння захворюваності спортсменів і тих, що не займаються спортом. Захворюваність і спортивна спеціалізація. Спортивні травми. Причина і профілактика. Специфіка спортивних травм в різних видах спорту. Найбільш часті спортивні травми. Хронічна мікротравма. До лікарської допомоги. Реабілітаційні центри при диспансерах і клініках.

Зміст і методи лікарсько-педагогічних спостережень.

Завдання лікарсько-педагогічних спостережень (ВПН). Ознаки стомлення. Пульсометрія, вимір артеріального тиску. Фізіологічна крива уроку і тренування. Інструментальні методи дослідження. Тести з повторним додатковим навантаженням. ВПН на спортивних зборах. Лікарський контроль за фізичним станом дітей та підлітків.

Облік анатоμο-фізіологічних особливостей дітей. Організація лікарського контролю за фізичним вихованням дітей. Розподіл дітей на медичні групи. Виявлення дітей з деформаціями опорно-рухового апарату. Учбова і облікова документація по лікарському контролю. Лікарський контроль на змаганнях. Вплив окремих видів спорту на організм дітей і підлітків.

Лікарський контроль за жінками, що займаються фізичною культурою і спортом

Анатоμο-фізіологічні особливості жінок. Оваріально-менструальний цикл і заняття спортом. Вплив окремих видів спорту на жіночий організм. Вагітність і спорт.

Лікарський контроль за особами середнього і літнього віку, що займаються фізичною культурою.

Анатоμο-фізіологічні особливості організму середнього і літнього віку. Вплив фізичних вправ на організм. Лікарський контроль в групах здоров'я.

Відновні засоби в спорті. Лікарські засоби в спортивній медицині.

Спортивний масаж. Фізіологічна дія. Гігієна спортивного масажу. Види спортивного масажу. Водні процедури. Вплив на організм парної, лазні, сауни, душа. Фармакологічні засоби. Вітамінні препарати. Допінги і антидопінговий контроль.

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Журавлева А.И., Граевская Н.Д. Спортивная медицина и лечебная физкультура /Руководство.М.:Медицина, 1995.
2. Карпман В.Л. Спортивная медицина. –М.: «Физкультура и спорт», 1980.
3. Лечебная физкультура и врачебный контроль: Учебник /Под ред.В.А. Елифанова, Г.Л. Апанасенко.-М.: Медицина,1990.
4. Спортивная медицина /Под ред. Дембо А.Г. –М.: «Физкультура и спорт»,1975.
5. Тихвинский С. Б., Хрущев С.В. Детская спортивная медицина. –М.: Медицина, 1980.
6. Дембо А.Г. «Причины и профилактика отклонений в состоянии здоровья спортсменов». – М.: «Физкультура и спорт», 1981г.
7. Бин А. Фитнесс и питание. Перевод с английского Е.Богдановой -М.:Фаир-пресс, 1999г.
8. Бабков Ю.Г., Виноградов В.М. Катков В.Ф. Фармакологическая коррекция утомления. – М.: Медицина, 1984г.
9. Геселевич А.В. Медицинский справочник тренера. –М.: Физкультура и спорт, 1981г.
10. Карпмана В.Л. Спортивная медицина. –М.: «Физкультура и спорт», 1980г.

12.ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, практичні заняття, самостійна робота.

13.МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (40%): усне опитування, виступи на практичних заняттях, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль:(60%, іспит): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14.МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Історія фізичної культури та олімпійського спорту

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: старший викладач Мельничук І.П

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу_: ознайомлення студентів з історією фізичної культури і спорту як складової частини світової та вітчизняної культури.

Завдання курсу : розвиток професійної самосвідомості майбутніх фахівців; виховання морально-етичних та ідейно-патріотичних переконань фахівця, причетності до світової історичної спадщини та національних традицій в галузі фізичної культури і спорту; прищеплення вмінь використовувати набуті знання у розв'язанні освітньо-виховних завдань навчально-виховного процесу у практичній педагогічній та тренерській діяльності.

знати: виникнення та еволюцію засобів, форм, методів, принципів фізичного виховання у контексті суспільно-історичного розвитку людства; основні підходи до періодизації історії світової та вітчизняної фізичної культури; умови виникнення, характеристику етапів, основні тенденції і проблеми спортивного (міжнародного та українського) руху в ХХ ст.;

вміти: правильно використовувати терміни і поняття що стосуються фізичної культури, критично осмислювати історіографічну та джерельну базу дослідження історії фізичної культури.

8.СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне

9.НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; Психологія; Соціальна педагогіка; педагогіка фізичної культури та спорту

10.ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Всесвітня історія фізичної культури і спорту

Вступ, значення, зміст та завдання предмету. Основний термінологічний апарат та його еволюція. Структура курсу, його зв'язок з іншими предметами. Основні терміни і поняття дисципліни та еволюція їх розвитку. Теорії походження фізичних вправ та ігор.

Фізична культура Стародавнього світу. Зародження педагогічних теорій фізичного виховання. Фізичне виховання в житті Стародавньої Греції. Фізична культура Стародавнього Риму. Зміст грецької (античної) гімнастики.

Фізична культура епохи середньовіччя та періоду виникнення феодалізму.

Фізична культура у середні віки. Лицарська система фізичного виховання. Фізична культура у період виникнення феодалізму.

Теоретичні основи фізичного виховання нового часу. Місце фізичного виховання у школах нового типу Національні системи фізичного виховання на початку ХІХ ст. Німецька система гімнастики. Шведська система гімнастики. Французька система гімнастики.

Особливості розвитку спорту нового часу. Формування шкільного фізичного виховання нового часу, заснованого на спортивній та ігровій діяльності. Англійська система фізичного виховання.

Історія фізичної культури та спорту в Україні

Витоки фізичної культури в Україні. Зародження фізичної культури на українських землях у період первіснообщинного ладу. Фізична культура землеробсько-скотарських племен трипільської культури.

Фізична культура та спорт в Україні XIX-XX століття. Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні. Розвиток фізичної культури у Східній Україні у XIX-XX ст. Розвиток фізичної культури в Західній Україні (кінець XIX-30-ті роки XX століття). Розвиток спорту в Західній Україні.

Україна в олімпійському русі. Перші олімпійські старту українських спортсменів. Виступи спортсменів України в Олімпійських іграх (1952-1992рр.).

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Вацеба О.М. Нариси з історії західноукраїнського спортивного руху. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1977. – 232 с.
2. Воробйов П.Г., Фірсель М.І. На славу спорту і в ім'я честі: Нариси про олімпійські види спорту. – К., 1976. – 264 с.
3. Герої XXIV Олімпіади / Упоряд. П.І. Лейко. – К.: Здоров'я, 1989. – 208 с.
4. Герої спортивного року / Упоряд. П.І. Лейко. – К.: Здоров'я, 1990. – 80 с.
5. Герци М.С., Вацеба О.М. Спортивний рух української еміграції першої третини XX ст. / Традиції фізичної культури в Україні: Зб. наук. статей. За заг. ред. С.В. Кириленка, В.А.Старкова, А.В. Цьося. – К.: ІЗИН, 1997. – С. 97-109.
6. Гречанюк О. Античний олімпійський рух на теренах Північного Причорномор'я // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія 3: Педагогіка і психологія. – 1998. – №2. – С. 126-131.
7. Деметер Г.С., Горбунов В.В. 70 лет Советского спорта: Люди... события... факты. – М.: ФиС, 1978. – 239 с.
8. Завадський В.І., Цьось А.В. Про систему фізичного вдосконалення запорізьких козаків / Традиції фізичної культури в Україні: Зб. наук. статей. За заг. ред. С.В. Кириленка, В.А.Старкова, А.В. Цьося. – К.: ІЗМН, 1997. – С. 44-62.
9. Завадський В.І., Цьось А.В., Бичук О.І., Пономаренко Л.І. Козацькі забави. – Луцьк: Надстир'я, 1994. – 112 с.
10. История физической культуры и спорта: Учебник для институтов физической культуры / Под ред. В.В. Столбова. – М.: ФиС, 1983. – 359 с.

12.ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13.МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (40%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль:(60%, іспит): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14.МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Управління в сфері фізичної культури

1. КОД :

2. ТИП : нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 2

5. Кількість КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.ф.н., доц. Ярчук Г.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: є формування у студентів науково-методичної бази, необхідної для оволодіння студентами науковими основами теорії соціального управління фізкультурно-спортивними організаціями України в умовах ринкової економіки, вдосконалення господарського механізму діяльності фізкультурних і спортивних організацій, прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень, найбільш раціональне використання всіх ресурсів галузі – фінансових, матеріальних, трудових.

Завдання курсу:

Сформувані сучасні знання загальних основ теорії управління колективом та вміння застосовувати ці знання у практичній діяльності керівника; Ознайомити студентів з основами і особливостями фінансового управління в спортивних організаціях з основами підприємництва і бізнесу в спорті; Представити основні положення з теорії та практичної майстерності «спортивного управління», створити позитивне сприйняття ринкових відносин у сфері фізичної культури і спорту; Ознайомити студентів з основними аспектами управління у сфері спорту з метою навчання способам покращення психологічного клімату та взаємовідносин між людьми в спортивних організаціях.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: планувати і прогнозувати розвиток ФК на місцевому, регіональному та обласному рівнях; аналізувати і узагальнювати діяльність державних і громадських органів управління у сфері ФК і первинних організацій фізкультурно-спортивної спрямованості; організовувати та проводити фізкультурно-масові і спортивні заходи.

вміти: працювати з фінансово-господарської документації; приймати управлінські рішення; розробляти і обґрунтовувати варіанти ефективних господарських рішень; знати умови формування особистості, її свободи, права і свободи людини і громадянина, вміти їх реалізовувати у різних сферах життєдіяльності; знати основи правової системи та законодавства, організації судових та інших правозастосовних і правоохоронних органів, правові та морально-етическі норми у сфері професійної діяльності; проводити аналітичну, дослідницьку та раціоналізаторську роботу з оцінки соціально-економічної обстановки і конкретних форм управління; розробляти програми нововведень і складати план заходів щодо реалізації цих програм; застосовувати методи НОТ і оргпроекування, практично використовувати навички раціоналізації управлінської праці; професійно вести управлещескую, маркетингову, комерційну, рекламну та патентно-ліцензійну роботу в різних підрозділах підприємств (об'єднань), асоціаціях, спільних підприємствах; глибокі знання і володіти методами наукових досліджень у більш вузьких напрямках менеджменту.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Введення в менеджмент ФКіС

Походження і багатозначний зміст понять «менеджмент» і «спортивний менеджмент». Співвідношення понять «менеджмент» і «управління». Зв'язок менеджменту з наявністю професійних керуючих.

Фізична культура і спорт у системі ринкових відносин. Визначення фізичної культури і спорту в якості об'єкта управління як безлічі фізкультурно-спортивних організацій. Управлінські відносини у сфері фізичної культури і спорту. Управлінські функції в діяльності тренера, викладача, педагога фізичної культури і спорту і т.д.

Функціональні різновиди менеджменту: організаційний менеджмент, стратегічний менеджмент, інноваційний менеджмент, фінансовий менеджмент, проектний менеджмент, персонал-менеджмент, марці-маркетинговий підхід у спортивному менеджменті та ін

Типологія фізкультурних і спортивних організацій

Поняття фізкультурно-спортивної організації та її ознаки. Цільове призначення організації - надання фізкультурно-спортивних послуг.

Поняття і значення наукової класифікації для спортивного менеджменту. Підстави класифікації сучасних фізкультурних і спортивних функцій та взаємодія. Федерації (асоціації, спілки) з видів спорту та їх основні функції. Загальноросійські фізкультурно-спортивні об'єднання та їх основні функції.

Сутність і принципи спортивного менеджменту

Спортивна організація як самоврядна система. Основні елементи і властивості соціальної самокерованої системи. Суб'єкт і об'єкт управління та їх цільове взаємодія.

Сутність і розподіл праці фізкультурних працівників на працю непо-средствено тренерсько-викладацький і управлінський. Особливості зі тримання управлінської діяльності в фізкультурноспортивних організаціях. Історична зумовленість виникнення управління фізичною культурою і спортом.

Склад, зміст і значення принципів управління фізичною культурою і спортом в ринкових умовах.

Цілі і функції спортивного менеджменту

Поняття і види соціальних цілей у фізкультурно-спортивної організації. Цілі як відображення місії організації та соціальної політики держави з розвитку фізичної культури і спорту в країні. Генеральна мета і дерево цілей фізкультурно-спортивної організації.

Поняття і характеристика загальних функцій спортивного менеджменту. Поняття і характеристика галузевих (спеціальних, конкретних) функцій спортивного менеджменту. Взаємодія загальних та галузевих функцій спортивного менеджменту.

Державні та недержавні органи управління фізичною культурою і спортом

Загальна характеристика сучасної системи державних і недержавних органів управління фізичною культурою і спортом. Модель сучасної організаційної структури управління фізичною культурою і спортом.

Державні органи управління фізичною культурою і спортом загальної та спеціальної компетенції. Розмежування компетенції федеральних органів управління фізичною культурою і спортом та органів виконавчої влади суб'єктів.

Визначення поняття і види громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості. Олімпійський комітет, його основні функції та взаємодія. Федерації (асоціації, спілки) з видів спорту та їх основні функції. Загальноросійські фізкультурно-спортивні об'єднання та їх основні функції.

Первинні організації фізкультурно-спортивної спрямованості

Спортивні інтереси населення як соціальна основа формування громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості. Особливості менеджменту в спортивному клубі виробничого підприємства, в шкільному спортивному клубі, територіальному клубі і т.д. Технологія створення спортивної організації у формі громадського об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості. Формування іміджу первинної фізкультурно-спортивної організації.

Номенклатура установ додаткового утворення фізкультурно-спортивної спрямованості, їх цілі та завдання. Система спортивних шкіл. Нормативно-правові основи, що регулюють діяльність спортивних шкіл. Особливості менеджменту в різних видах спортивних шкіл (ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ). Організаційна структура управління спортивною школою. Персонал спортивної школи, його підбір та атестація. Формування контингенту спортивної школи. Ефективність діяльності спортивних шкіл. Менеджмент у дитячо-юнацькому клубі фізичної підготовки (ДЮКФП).

Статус спортивних споруд, їх цільове призначення і організаційні форми управління. Взаємодія спортивні споруди з іншими видами фізкультурно-спортивних організацій. Особливості менеджменту спортивної споруди. Роль і місце фондів у системі управління фізичною культурою і спортом. Особливості менеджменту в спортивному фонді.

Менеджмент в зарубіжному спорті

Зарубіжні моделі спортивного менеджменту. Системи спортивних організацій у різних зарубіжних країнах. Особливості менеджменту в зарубіжному професійному спорті.

Спортивно-оздоровчі клуби - основа спортивного руху в зарубіжних країнах. Правові та соціально-економічні основи діяльності зарубіжних спортивно-оздоровчих клубів. Перспективні тенденції розвитку спортивно-оздоровчих клубів за кордоном. Маркетинг зарубіжних спортивних клубів. Організація реклами в спортивному клубі. Фінансовий менеджмент у зарубіжних спортивно-оздоровчих клубах. Формування іміджу зарубіжних спортивно-оздоровчих клубів.

Структура сучасного міжнародного спортивного руху. Завдання міжнародних спортивних об'єднань. Міжнародний олімпійський комітет і його основні функції. Міжнародні федерації з видів спорту та їх роль у розвитку спорту. Участь спортивних організацій в міжнародному спортивному русі.

Менеджмент у професійному та комерційному спорті

Особливості правового статусу організацій Професійного спорту. Організаційно-правові форми організацій професійного спорту та особливості менеджменту в них.

Види комерційних організацій фізкультурно-оздоровчої спрямованості та їх статус: фітнес-клуби, фізкультурно-оздоровчі центри і т.п. Особливості менеджменту в комерційних організаціях спортивно-оздоровчої спрямованості.

Інформаційне забезпечення спортивного менеджменту

Поняття та види інформації, використовуваної в управлінні галуззю фізичної культури і спорту. Зміст інформаційного забезпечення менеджменту фізичної культури і спорту. Документаційне забезпечення управління в фізкультурно-спортивних організаціях.

Зміст обліку та державної системи статистичної звітності з фізичної культури і спорту, організація її збору та обробки. Сучасні технічні засоби управління, обробки і передачі інформації. Інформатизація галузі фізичної культури і спорту.

Технологія прийняття управлінського рішення

Поняття та ознаки управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень з фізичної культури і спорту. Вимоги до управлінського рішення. Технологія підготовки та прийняття управлінського рішення у фізкультурно-спортивних організаціях. Організація роботи з виконання рішення.

Методи управління фізкультурно-спортивними організаціями

Поняття та класифікація методів управління фізкультурно-спортивними організаціями. Економічні методи управління. Організаційно-адміністративні методи управління. Соціально-психологічні методи управління. Спортивне змагання як комплексний метод управління. Вибір менеджером ефективних методів управління в конкретній ситуації.

Менеджмент персоналу фізкультурно-спортивних організацій

Особливості утримання, організація та нормування праці працівників фізкультурно-спортивних організацій. Тарифно-кваліфікаційна характеристика як нормативна основа визначення посадових обов'язків персоналу фізкультурної організації. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Персонал-технологія: атестація, присвоєння кваліфікаційних категорій і розрядів за Єдиною тарифною сіткою. Мотивація і стимулювання праці у фізкультурно-спортивних організаціях. Управлінське тестування персоналу фізкультурно-спортивних організацій.

Багаторівнева система підготовки та підвищення кваліфікації фахівців фізичної культури і спорту.

Методи управління. Функції і принципи спортивного менеджменту. Мистецтво менеджменту. Підготовка і кваліфікація управлінців-менеджерів.

Структура та зміст бізнес-плану фізкультурно-спортивної організації

Бізнес-план фізкультурно-спортивної організації. Структура та зміст бізнес-плану фізкультурно-спортивної організації. Бізнес-план з торгівлі спортивними товарами. Цілі спортивного спонсорства. Ціноутворення.

Планування та організація проведення спортивного змагання

Значення і завдання планування роботи з ФКіС. Законодавчі акти планування ФКіС. Фізична культура і спорт в освітніх установах. Організація фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів. Охорона здоров'я громадян при заняттях фізичною культурою і спортом.

Матеріально-технічне забезпечення праці педагога з фізичної

Матеріально-технічна база. Фонди спортивних споруд, їх структура і оборот. Спортивне обладнання та спорядження.

Форми морального стимулювання праці працівників фізкультурно-спортивної організації

Державні нагороди та відомчі відзнаки. Кваліфікаційні категорії працівників фізкультурно-спортивних організацій. Участь працівників фізичної культури і спорту в професійних конкурсах.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Жолдак В.І., Сейранов С.Г. Менеджмент. - М.: Радянський спорт, 1999.

2. Зубарев Ю.А., Попова А.Ф., Пряхін Г.М. Менеджмент у фізичній культурі і спорті. Навчальний посібник. - Волгоград: ВГАФК, 2001.

3. Зубарев Ю.А. Менеджмент і маркетинг у сфері фізичної культури і спорту. Видання - Волгоград: ВГАФК, 2007.

4. Зуєв В.М., Сулейманов І.І. Менеджмент для спортивного організатора. - Омськ, 1997.

5. Менеджмент і економіка ФКіС / М.І. Золотов, В.В. Кузін, М.Є. Кутєпов, С.Г. Сейранов. - М.: Академія, 2004.

6. Переверзін І.І. Менеджмент спортивної організації: Навчальний посібник. - 2-е вид., Перераб. і доп. - М.: СпортАкадемПресс, 2002.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (%), диференційований залік: підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Дисципліни вільного вибору факультету

Теорія і методика викладання обраного виду спорту

1. КОД :

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: другий-четвертий

4. СЕМЕСТР: 3-8

5. Кількість кредитів ЄКТС: 24

6. ЛЕКТОР: к.ф.н., доц. Ярчук Г.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: Метою викладання навчальної дисципліни є формування базових професійно-педагогічних знань, вмінь та навичок, які забезпечують теоретичну та практичну підготовку тренера з обраного виду спорту.

Завдання курсу:

- формування професійного світогляду студентів;

- забезпечення оволодіння методикою підготовки спортсменів з обраного виду спорту футболу, волейболу, баскетболу;

- надання студентам умінь і здібностей, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця з фізичної культури та спорту.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: історію розвитку силових видів спорту; основи гігієни, техніки безпеки та профілактики травматизму на заняттях з видів спорту за вибором; класифікацію та термінологію в вибраних видах спорту; основи організації, проведення та управління змагальною та тренувальною діяльністю, основи системи підготовки спортсменів у видах спорту за вибором, основи організації та методики науково-дослідної роботи у видах спорту тощо.

вміти: застосовувати у практичній діяльності одержані знання, використовувати сучасні засоби і методи спортивного тренування в підготовці спортсменів до участі в змагальній діяльності.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Актуальні наукові питання розвитку у видів спорту за вибором. Організація та методика науково-дослідної роботи у видах спорту за вибором. Особливості підготовки студентів у футболі, волейболі, баскетболі. Професійна діяльність тренера. Основи управління підготовкою спортсменів у вибраних видах спорту. Прогнозування та моделювання у видах спорту за вибором

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Абрамовский И.Н. Зависимость между силой, весом и ростом спортсмена // Теория и практика физ. культуры. - 1968,- (№ II. - С. 17-19.
2. Абсалямов Г.М., Зорин В. П., Код Я.М. Скоростные сократительные свойства мышц и их измерения в процессе спортивной тренировки // Теория и практика физ. культуры. - 1975.- № 3. - С. 24-27.
3. Аверкович Н.В., Зациорский В.М. Факторный анализ тестов силовой подготовленности // Теория и практика физ. культуры. -1966.- № 10. - С. 47-49.
4. Аверкович Н.В. Непараметрические зависимости между силой и выносливостью // Теория и практика физ. культуры. -1970.- №12. - С. 16-18.
5. Агдомелашвили Н.Г. Характеристика движений при работе в максимальном темпе //Теория и практика физ. культуры. -1970,- № 12. - С. 39-40.
6. Аграновский М.А., Забавников А. П. Исследование специальной выносливости у юных лыжников-гонщиков // Теория и практика физ. культуры. - 1975.- № 3. - С. 38-40.
7. Адаптивная саморегуляция функций / Ред. Василевский Н.Н. - М.: Медицина, 1977. - 323 с.
8. Адамчевский З. Математический метод предсказания спортивных результатов // Спорт за рубежом. - 1964,- №8. - С. 22-24.
9. Адольф Э. Развитие физиологических функций. - М.: Мир, 1971. - 190 с.
10. Ажаев А.Н. Физиолого-гигиенические аспекты действия высоких и низких температур. - М.: Наука, 1979. - 264 с.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Теорія і методика спортивного тренування

1. КОД :

2. ТИП : вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: третій

4. СЕМЕСТР: 5

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: к.ф.н., доц. Ярчук Г.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: ознайомлення студентів з основами теорії і методики спортивного тренування. с формування у студентів науково-методичної бази, необхідної для

оволодіння студентами науковими основами теорії соціального управління фізкультурно-спортивними організаціями України.

Завдання курсу: ознайомлення з основами теорії і методики спортивного тренування; виховання морально-етичних та ідейно-патріотичних переконань фахівця, причетності до світової історичної спадщини та національних традицій в галузі фізичної культури і спорту; прищеплення вмінь використовувати набуті знання у розв'язанні освітньо-виховних завдань навчально-виховного процесу у практичній педагогічній та тренерській діяльності.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: предмет та об'єкт вивчення ОТМСТ; витоки спорту, його місце і значення у суспільстві; методологічні та теоретичні основи педагогічного процесу спортивного тренування; теоретико-методичні основи та організаційну структуру системи спортивної підготовки; теоретичні, організаційні та методичні основи побудови тренувальних занять з початківцями

вміти: творчо використовувати отримані знання з основ теорії та методики спортивного тренування при вирішенні навчально-виховних, науково-методичних завдань; вирішувати теоретичні та практичні проблемні завдання з використанням сучасних методів наукового пізнання; здійснювати науково-дослідницьку та методичну роботу, орієнтуватися у спеціальній науково-педагогічній літературі за профілем свого фаху.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Основи спортивного тренування. Теорія та методика спортивного тренування як навчальна дисципліна. Мета, завдання і засоби спортивного тренування. Планування спортивного тренування на усіх етапах спортивного вдосконалення. Періодизація спортивного тренування. Мікро-, мезо- і макроструктура процесу підготовки спортсменів Система змагань. Проблеми навантаження та відновлення. Техніко-тактична, психологічна і фізична підготовка спортсменів. Структура побудови спортивного тренування. Особливості побудови програм мікроциклів. Особливості побудови програм мезо та макроциклів. Фізична підготовка спортсменів. характеристика основних рухових здібностей. Методика розвитку витривалості, гнучкості, координаційних, швидкісних та силових здібностей в залежності від виду спорту. Спортивне тренування його структура та основні складові. Особливості побудови мікро циклів в тренувальному процесі підготовки спортсменів високого класу. Особливості розвитку різних видів координаційних та швидкісних здібностей в залежності від спортивної спеціалізації. Особливості розвитку різних видів витривалості, гнучкості та силових здібностей в залежності від спортивної спеціалізації.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Алабин В.Г, Алабин А.В., Бизин В.П. Многолетняя тренировка юных спортсменов. Харьков: Основа, 1993. — 243 с.
2. Бальсевич В.К. Методологические принципы исследования по проблеме отбора и спортивной ориентации // Теория и практика физической культуры, 1980, № 1, С. 31 — 34.
3. Бондарчук А.И. Тренировка легкоатлетов. К.: Здоровье, 1986. — 113 с.
4. Булгоков Н.Ж. Отбор и подготовка юных пловцов. М.: ФиС, 1986. — 281 с.
5. Верхошанский Ю.В. Основы специальной силовой подготовки в спорте. — М.: ФиС, 1977. — 210 с.
6. Зациорский В.М. Физические качества спортсмена. М.: ФиС, 1970. — 241 с.

7. Куликов Л.М. Управление спортивной тренировкой: системность, адаптация здоровье. — М.: ФОН, 1995. — 241 с.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (%; диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Теорія та методика професійного спорту

1. КОД :

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: четвертий

4. СЕМЕСТР: 8

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.ф.н. доц. Ярчук Г.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: Метою викладання навчальної дисципліни „Теорія і методика професійного спорту ” є: надання майбутнім фахівцям в галузі фізичної культури і спорту необхідних знань з професійного спорту.формування у студентів системи знань щодо виникнення і розвитку засобів, форм, методів, ідей та теорії і методики професійного спорту

Завдання курсу:

представляє інтегрований характер і спрямований на актуалізацію знань, вмінь та навичок, які придбаються студентами при вивченні дисциплін професійного циклу.розвитку професійної самосвідомості майбутніх фахівців; прищеплення фахівцями навичок наукового аналізу; вироблення умінь застосувати набуті знання у професійній діяльності для орієнтації в сучасних тенденціях розвитку фізичної культури та спорту, оцінки оцінки спортивних явищ та подій.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: аматорство та професіоналізм у спорті; історію розвитку професійного спорту; міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава;соціально – економічні аспекти сучасного професійного спорту;система змагань у професійному спорті.

вміти : використовувати отримані знання у процесі навчання й майбутньої професійної діяльності;виявляти вплив соціально-економічного стану суспільства на розвиток професійного спорту;дати характеристику видів професійного спорту; користуватися вихідними термінологічними поняттями навчальної дисципліни.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Еволюція уявлення про спортсмена-аматора.Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і джерелаПрофесійний спорт у США – сфера розважального бізнесу. Основні фактори розвитку професійного спорту в США.Мета, завдання й функції професійного спорту:оздоровча функція; виховна функція;видовищна функція; комунікативна функція;функція «клапана безпеки»;функція «модельовання поведження»;функція духовності;функція індивідуалізації;функція відволікання;функція інтеграції.Організаційна структура професійних видів спорту. Керування професійним спортом.Тенденції розвитку американського професійного спорту.Специфіка спортивного бізнесу в США. Джерела здобутків професійного спорту.Порівняльний аналіз економічної діяльності провідних ліг професійного спорту:Національна баскетбольна асоціація;Національна хокейна асоціація;Головна бейсбольна

ліга; Національна футбольна ліга. Основні показники економічної діяльності професійних ліг і науковий аналіз цієї сторони професійного спорту. Історія формування правових аспектів і трудових відносин у професійному спорті США. Правове регулювання спортивного бізнесу США і контрактна система. Колективний договір – основа трудових відносин у професійному спорті. Роль асоціацій спортсменів професійних ліг у правовому регулюванні спортивного бізнесу. Аналіз правового регулювання відносин у професійному спорті.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Ван Дей Эйде А. Спорт – безотходное предприятие? // Спорт за рубежом. – 1989. – N 24. – С. 12–15.
2. Гуськов С.И. Профессиональный спорт в США // Спорт за рубежом. 1990. – N 8. – С. 12-15; N11. – С. 12-14.
3. Гуськов С.И. Организационные и социально-экономические основы развития профессионального спорта в США на современном этапе. Автореф. дис. докт. пед. наук. – К., 1992. – 45 с. (КГИФК).
4. Гуськов С.И. Спортивный маркетинг. – К.: Олимпийская литература, 1995. – 296 с.
5. Клещев К. 32 миллиона долларов. Кто больше? // Спортэкспресс. – 1997. – № 8. – С. 35.
6. Кузин В.В., Кутепов М.Е. Спортивный менеджмент и практика развития спорта: выводы и предложения зарубежных специалистов // Теория и практика физической культуры. – 1996. – N 2. – С. 58-60.
7. Лебедко С. Королевские гонки // Олімпійська арена. – 2002. – №5. – С. 50–53.
8. Линець М.М. Специфіка бізнесу у професіональному спорті // Всеукраїнська навч.-практ. конф. „Роль фізичної культури і спорту в здоровому способі життя”. – Львів, 2001. – С. 46-49.
9. Мічуда Ю.П. Ринкові відносини та підприємництво у сфері фізичної культури і спорту. – К.: Олімпійська література, 1995. – 152 с.
10. Мічура Ю. Професійний спорт як різновидність діяльності // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2005. – № 1. – С.30–35.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (%), диференційований залік: підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Реабілітаційна психологія

1. КОД:

2. ТИП: вибіркова

3. РІК НАВЧАННЯ: другий

4. СЕМЕСТР: 3

5. КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: к.б.н. доц. Баштовенко О.А.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: викладання навчальної дисципліни "Реабілітаційна психологія" є підготовка студентів до поглибленого знання та розуміння психологічних складових перебігу відновлення, компенсації, реадaptaції чи адаптації до нових умов людини, що реабілітується, застосування цих знань на практиці.

Завдання курсу:

сформувані у студентів розуміння місця та ролі реабілітаційної психології в системі наукового знання та в системі надання психологічної допомоги; сформувані у студентів цілісне уявлення про процес психологічної реабілітації, його етапи, напрями та форми; сприяти формуванню у студентів навичок надання психологічної реабілітаційної допомоги; розвивати психологічну компетентність в області практичної психології.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: предмет реабілітаційної психології; базові чинники в психологічній реабілітації; напрями психологічної реабілітації; стадії відновлення та їх комплексну характеристику; методи психологічної реабілітації; особливості складання реабілітаційних програм; особливості психологічної реабілітації осіб з різними видами травматизації.

вміти: формулювати проблему, яка розглядається; визначати мету і завдання дослідження; аналізувати попередні знання з метою їх використання при організації реабілітаційної допомоги. формулювати завдання реабілітаційного процесу; визначати потребу у використанні методів психологічної реабілітації; розробляти реабілітаційну програму; володіти методами психологічної реабілітації.

СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗКОВІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; теорія та методика фізичного виховання; правознавство; анатомія людини; історія фізичної культури.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Реабілітаційна психологія як різновид психологічної допомоги. Загальне поняття реабілітації. Види реабілітації. Мета, завдання та функції реабілітації

Мотивація у реабілітології. Вживання, сенс життя та реабілітація. Мотивація людини до реабілітації. Реабілітаційний потенціал особистості

Стадії реабілітаційного процесу. Характеристика стадій відновлення Основні принципи виконання програми реабілітації та етапи визначення реабілітаційної програми. Принципи реабілітації. Особливості складання реабілітаційної програми

Методи психологічної реабілітації. Використання методів психологічної допомоги при реабілітації. Особливості самопомоги при реабілітації

Психологічна реабілітація осіб з різними видами травматизації: особи з психосоматичними захворюваннями, особи з ПТСР, військовослужбовці, особи з різними видами патологічних залежностей Реабілітаційна психологія як різновид психологічної допомоги. Предмет реабілітаційної психології. Напрями психологічної реабілітації. Мета, завдання та функції реабілітації

Базові чинники в психологічній реабілітації. Мотивація у реабілітології. Вживання, сенс життя та реабілітація. Мотивація людини до реабілітації.

Стадії реабілітаційного процесу. Характеристика стадій відновлення

Основні принципи виконання програми реабілітації та етапи визначення реабілітаційної програми. Принципи реабілітації. Особливості складання реабілітаційної програми

Методи реабілітації. Використання методів психологічної допомоги при реабілітації. Особливості самопомоги при реабілітації.

Психологічна реабілітація осіб з різними видами порушень здоров'я та травматизації. Особливості психологічної реабілітації осіб з фізичними вадами, психосоматичними захворюваннями, осіб з ПТСР та психічнохворих.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бочелюк В. Й. Психологія людини з обмеженими можливостями : навч. посіб. / В. Й. Бочелюк, А. В. Турубарова. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 264 с.

2. Джудіт Герман. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору. – Львів, 2015. – 416с.

3. Козлов В.В. Социальная и психологическая работа с кризисной личностью. Методическое пособие. – Москва, 2001. – 228 с.

4. Освітні основи реабілітології : монографія / А. Г. Шевцов. К. : МП Леся, 2009.– 483 с.

5. Романишин А.М. Первинна психологічна допомога і реабілітація в бойових умовах / А.М. Романишин, О.В. Бойко. – Львів, 2014. – 121 с.

6.Тарабрина Н. В. Практикум по психології посттравматического стресса. – СПб: Питер, 2001. – 272 с.

7. Тохтамиш О. М. Реабілітаційна психологія : навчально-методичний посібник / О. М. Тохтамиш. – Вінниця : ВІНДРУК, 2014. – 100 с.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання).

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Організація оздоровчої роботи, лікувальна ФК та масаж

1. КОД :

2. ТИП : нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: третій

4. СЕМЕСТР: 5

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: к.м.н., доц. Аتماжов І. Д.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: Ознайомити студентів із основами гігієнічного та лікувального класичного і сегментарно-рефлекторного масажу, як методу профілактики та лікування при різних нозологіях. Навчити студентів самостійно володіти технікою виконання класичного масажу за всіма основними його формами.

Завдання курсу:

викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу при оволодіння технікою класичного масажу, як самостійного або допоміжного методу лікування та фізичної реабілітації. Під час навчання студенти озброюються методичними підходами до масажу при різних нозологіях в контексті єдиної системи лікувально-профілактичного обслуговування населення. Надати медико-клінічні принципи та критерії фізіологічного та психологічного характеру при визначенні виду масажу у людей різного віку. Аналізувати методичні та практичні рекомендації щодо проведення масажу у дітей дошкільного віку. Крім того, обґрунтувати показання та протипоказання до проведення масажу, засоби і методи масажу, фізіологічний вплив численних прийомів масажу на різні тканини, органи і системи та їх функціональний стан. навчити володіти всебічним комплексним підходом при проведенні процедури масажу з метою найбільш ефективного впливу масажу на організм людини. Ознайомити студентів з основними принципами, видами масажу, з гігієнічними основами проведення масажу, вивчаючи фізіологічну дію масажу. Оволодіти навичками і вміннями виконувати різні види масажу із застосуванням основних та допоміжних прийомів масажу. У процесі навчання студенти вчать аналізувати симптоматику порушень з використанням основних етапів обстеження м'язів. Підготовка до практичної діяльності забезпечується як змістом, так і системою практичних занять.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: короткі історичні відомості про масаж; школи масажу та їх основні відмінності; обладнання кабінету масажу; гігієнічні основи проведення процедури масажу; гігієнічні вимоги до пацієнта; гігієнічні вимоги до масажиста; засоби догляду за руками масажиста; основні змазувальні засоби; діагностичні ознаки захворювань з якими зустрічається масажист у своїй практиці; основні принципи масажу, показання і протипоказання до проведення масажу; фізіологічну дію масажу та його прийомів на тканини, органи та організм людини в цілому; загальні методичні вказівки до проведення масажу; способи і прийоми обстеження різних ділянок тіла перед проведенням процедури; положення пацієнта і масажиста при проведенні масажу; кількість сеансів масажних процедур відповідно захворюванню; види, форми і техніки

проведення загальноприйнятих прийомів класичного гігієнічного та лікувального масажу: поглажування, розтирання, розминання, вібрація; техніку основних і допоміжних прийомів масажу; особливості та принципи спортивного і косметичного масажу; нетрадиційні види та методи масажу; особливості проведення самомасажу;

вміти діагностувати ознаки захворювань з якими зустрічається масажист у своїй практиці; використовувати основні принципи масажу; дотримуватися гігієнічних норм до проведення процедури масажу, до масажиста, до пацієнта; вміти доглядати за руками; володіти способами і прийомами обстеження різних ділянок тіла перед проведенням процедури; вміти вклати пацієнта відповідно до методики і форми масажу; налагоджувати психологічний зв'язок з пацієнтом; складати програму масажу; вести відповідну документацію; володіти видами і методиками проведення загальноприйнятих прийомів гігієнічного і лікувального масажу: поглажування, розтирання, розминання, вижимання, вібрації та визначати передбачену і непередбачену реакцію різних тканин; вміти вчасно усунути небажані реакції; застосовувати техніку основних і допоміжних прийомів масажу;

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗKOBІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальна педагогіка; психологія, теорія та методика фізичного виховання, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, анатомія людини.

10. ЗМІСТ МОДУЛЯ:

Основи масажу. Короткі історичні відомості про зародження та розвиток масажу як самостійної дисципліни та методу профілактики і лікування. Гігієнічні основи масажу: обладнання кабінету масажу; гігієнічні основи проведення процедури масажу; гігієнічні вимоги до пацієнта; гігієнічні вимоги до масажиста; догляд за руками масажиста. Показання і протипоказання до проведення масажу. Способи і прийоми обстеження різних ділянок тіла перед проведенням процедури. Взаємозв'язок у роботі масажиста з лікарями. Особливості ведення документації масажиста.

Фізіологічна дія масажу: вплив основних і додаткових прийомів масажу на різні органи та системи організму. Основні принципи проведення масажу: загальні методичні вказівки до проведення масажу; положення пацієнта і масажиста при проведенні масажу; кількість сеансів масажних процедур відповідно захворюванню або з профілактичною метою; основні масажні мазі, креми та розтирки. Види та форми масажу. Системи та школи масажу. Гігієнічний класичний масаж. Лікувальний класичний масаж. Лікувальний рефлекторно-сегментарний масаж: власне сегментарний; сполучнотканинний і періостальний масаж; Су-Джок-терапія; пальцевий ажень; лінійний масаж; до-ін масаж; туйна масаж; шиацу масаж. Банний масаж. Спортивний масаж. Косметичний масаж. Баночний масаж. Гідромасаж. Методика і техніка апаратного масажу. Нетрадиційні види масажу. Особливості проведення самомасажу. Основні прийоми гігієнічного та лікувального класичного європейського масажу. Основи гігієнічного та лікувального європейського (класичного) масажу. Види і методика проведення загальноприйнятих прийомів масажу та їх фізіологічний вплив на організм: поглажування, розтирання, розминання, вижимання та вібрація. Техніка основних і допоміжних прийомів масажу. Пасивні та активні рухи при виконанні масажу. Масаж окремих ділянок тіла та загальний масаж. Методичні вказівки, показання та протипоказання до проведення масажу окремих частин тіла. Методика проведення масажу спини. Вимоги до проведення масажу спини. Масаж голови, методика виконання, особливості проведення. Масаж обличчя, методика виконання, особливості проведення. Масаж шиї, методика виконання, особливості проведення. Методичні вказівки до проведення масажу верхніх кінцівок. Показання та протипоказання. Пасивні рухи при виконанні масажу верхніх кінцівок. Методичні вказівки до проведення масажу нижніх кінцівок. Показання та протипоказання. Пасивні рухи при виконанні масажу нижніх кінцівок. Положення пацієнта при виконанні масажу грудей. Положення пацієнта при виконанні масажу живота. Техніка проведення основних та додаткових прийомів масажу при масажі грудей і живота. Методика проведення загального масажу. Основи сегментарно-рефлекторного масажу

Основи східної школи масажу. Фізіологічна дія сегментарно-рефлекторного масажу. Методика і техніка власне сегментарного масажу: основні та спеціальні прийоми. Метамерні сегментарні реакції. Показання та протипоказання до сегментарного масажу. Побічні реакції при проведенні сегментарного масажу та прийом для їх усунення. Точковий масаж. Фізіологічний вплив точкового масажу на органи і системи організму людини. Поняття біологічно активних точок (БАТ), їх властивості. Методика визначення БАТ. Прийоми і методики (гальмівна та стимулююча) точкового масажу. Спеціальні прийоми точкового масажу. Методики точкового масажу при різних захворюваннях. Масаж при захворюваннях серцево-судинної системи. Механізм фізіологічної дії масажу на серцево-судинну систему. Захворювання серцево-судинної системи. Показання та протипоказання. Методика проведення масажу при захворюваннях серцево-судинної системи. Помилки при виконанні. Масаж при гіпертонії. Масаж при гіпотонії. Масаж при стенокардії. Масаж в постінфарктному періоді реабілітації. Масаж при вроджених та набутих вадах серця. Масаж при захворюваннях периферичних судин кінцівок. Масаж при вегето-судинній дистонії. Масаж при раптовій зупинці серця. Масаж при захворюваннях дихальної системи. Механізм фізіологічної дії масажу на дихальну систему. Захворювання дихальної системи. Показання та протипоказання. Методика проведення масажу при захворюваннях дихальної системи. Помилки при виконанні. Масаж при бронхітах, пневмоніях, бронхіальній астмі, емфіземі легень та плевритах. Методика масажу по Кузнєцову. Інтенсивний масаж асиметричних зон грудної клітки. Кріомасаж. Масаж при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Дія масажу на шлунково-кишковий тракт. Захворювання шлунково-кишкового тракту. Показання та протипоказання. Масаж при гастритах з підвищеною та зниженою функцією секреції. Масаж при виразці шлунка та дванадцятипалої кишки. Методика проведення масажу. Помилки при виконанні. Масаж при хронічних спастичних та атонічних колітах і дискинезіях кишкового тракту. Масаж при порушенні моторної функції товстого кишечника. Масаж при гастроптозі. Масаж при геморої. Масаж при захворюваннях сечостатевої системи. Дія масажу на сечостатеву систему. Захворювання сечостатевої системи. Протипоказання та показання для проведення масажу. Методика проведення масажу при захворюваннях сечостатевої системи у чоловіків: масаж уретри, масаж куперових залоз, передміхурової залози. Масаж при опущенні матки. Масаж при опущенні та випадінні вагіни. Масаж при аменореї. Масаж при порушеннях репродуктивної функції у жінок. Масаж при нефроптозі. Масаж при захворюваннях нервової системи. Фізіологічна дія масажу на нервову систему. Захворювання нервової системи. Протипоказання та показання для проведення масажу. Методика проведення масажу при захворюваннях нервової системи. Помилки при виконанні. Масаж при безсонні, методичні вказівки. Масаж при депресії, методичні вказівки. Масаж при різних типах невралгії та невритів (міжреберна невралгія, невралгія потиличного нерва, невралгія трійчастого нерва, попереково-крижовий радикуліт, неврит лицьового нерва), методика проведення. Масаж при наслідках порушення мозкового кровообігу. Масаж при дитячому церебральному паралічі (спастичні та в'ялі паралічі). Масаж при травмах периферійних нервів. Масаж при головному білі. Масаж при захворюваннях опірно-рухового апарату та шкіри. Дія масажу на опорно-руховий апарат. Захворювання опорно-рухового апарату. Методика проведення масажу при дистрофічно-дегенеративних захворюваннях опірно-рухового апарату: артриті, остеоартриті, остеохондрозі, остеопорозі, остеохондропатіях. Протипоказання та показання для масажу при захворюваннях суглобів. Методика проведення масажу при травмах опірно-рухового апарату. Масаж при забоях. Масаж при розтягненнях зв'язково-м'язового апарату. Масаж при переломах. Масаж при контрактурах. Помилки при виконанні. Масаж при набутих деформаціях опоро-рухового апарату. Масаж при дефектах постави. Масаж при сколіозах. Масаж при плоскостопості. Захворювання шкіри. Протипоказання та показання для масажу при захворюваннях шкіри. Особливості проведення антицелюлітного масажу. Масаж при опіках і відмороженнях. Помилки при виконанні. Масаж у дітей 1-3 року життя. Особливості методики дитячого масажу. Гігієнічні вимоги при проведенні дитячого масажу. Показання до масажу. Методичні особливості масажу для дітей 1-

го року життя. Фізіологічний та психологічний вплив масажу на дитячий організм. Методичні особливості масажу для дітей 1-3 років життя. Дитячий профілактичний масаж: загальний та масаж окремих ділянок тіла. Поєднання фізичних вправ з процедурою масажу. Масаж при підвищеному або зниженому м'язовому тонусі. Масаж при кишкових кольках. Масаж при запорах. Масаж при клишоногості. Масаж при плоскостопості. Масаж при дисплазії кульшового суглоба. Масаж при пупочній грижі.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

- 1.Белая Н.А. Массаж лечебный, оздоровительный: Практическое пособие. — М., 1997.
- 2.Бирюков Л.А. Массаж: Учебник для академий и институтов физической культуры. — М., 1988.
- 3.Бирюков А.А. Массаж: Учебник для вузов. — М., 2003.
- 4.Бирюков А.А. Лечебный массаж: Учебник для вузов. — М. : Издательский центр «Академия», 2004.
- 5.Васичкин В.И. Техника массажа. Тюмень, 1992.
- 6.Васечкин В.И. Лечебный и гигиенический массаж. — Минск 1996.
- 7.Вербов А.Ф. Основы лечебного массажа. М. : Медицина, 1996.
- 8.Дубровский В.И. Применение массажа при травмах и заболеваниях у спортсменов. - Л., 1991.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Адаптація та функціональні резерви спортсмена

1. КОД :

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: четвертий

4. СЕМЕСТР: 7

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: к.ф.н., доц. Ярчук Г.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Мета курсу: Формування у студентів системи знань про загальні основи адаптації, структурні та функціональні зміни організму спортсменів під впливом фізичних навантажень, різних кліматично-географічних і погодних умов.

Завдання курсу:

Сформувати систему знань про адаптацію (поняття, види, стадії формування, основні положення сучасної теорії адаптації). Поглибити знання про структурні зміни в організмі спортсменів під впливом фізичних навантажень; пристосувальні зміни анатомо-фізіологічних систем і систем енергозабезпечення організму людини до фізичних навантажень. Розширити знання стосовно проблем формування довготривалої адаптації у процесі багаторічної підготовки спортсменів. Поглибити знання про адаптаційні перебудови організму спортсменів до різних кліматично-географічних і погодних умов.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: поняття, види, стадії формування адаптації, основні положення теорії адаптації; структурні зміни організму людини під впливом фізичних навантажень; основні положення адаптації систем енергозабезпечення, анатомо-фізіологічних систем організму до фізичних навантажень; основи адаптації організму спортсменів у процесі багаторічної підготовки; реакції адаптації організму спортсмена до різних кліматично-географічних і погодних умов.

вміти: реалізувати між предметні зв'язки; формувати спеціальні знання про позитивний вплив раціонально організованих занять фізичними вправами на організм людини та її особистість; аналізувати складну систему пристосувальних змін в організмі людини до різних фізичних навантажень в процесі багаторічної спортивної підготовки.

8. СПОСІБ НАВЧАННЯ: аудиторне.

9. НЕОБХІДНІ ОBOB'ЯЗKOBІ ПОПЕРЕДНІ ТА СУПУТНІ МОДУЛІ:

Загальні основи адаптації і закономірності її формування у спорті.

Поняття адаптації. Генотипічна і фенотипічна адаптація. Прояви адаптації у спорті. Реакції адаптації: загальний адаптаційний синдром, стрес-синдром, реакції першого ряду, реакції другого ряду, термінові і довготривалі реакції. Формування функціональних систем організму. Ланки функціональної системи: аферентна, центральна регуляторна, ефекторна. Поняття «функціональні резерви організму спортсменів». Поняття термінової адаптації і стадії її формування. Поняття довготривалої адаптації і стадії її формування. Деадаптація, переадаптація і реадаптація у спорті.

Адаптація м'язової, кісткової і з'єднувальної тканин до фізичних навантажень.

М'язи їх функція, різновиди і структура. Перебудова м'язів під впливом різних фізичних навантажень статичних і динамічних, помірних і межових). Структурно-функціональні особливості рухових одиниць м'язів. Характеристика м'язових волокон різного типу. Зміни у м'язових волокнах під впливом фізичних навантажень: гіпертрофія (саркоплазматична і міофібрилярна) і атрофія. Внутрішньом'язова і міжм'язова координація. Адаптаційні зміни в кістковій системі спортсмена. Адаптаційні зміни з'єднувальної тканини.

Адаптація систем енергозабезпечення.

Характеристика джерел енергозабезпечення м'язової діяльності: анаеробне алактатне, анаеробне лактатне, аеробне). Енергозабезпечення м'язової діяльності: джерело, шлях утворення енергії, час утворення, термін дії, тривалість максимального виділення енергії. Потужність і ємність джерел енергозабезпечення. Резерви адаптації анаеробної системи енергозабезпечення (максимальна потужність і максимальна ємність джерел). Резерви адаптації аеробної системи енергозабезпечення (адаптація кисневотранспортної системи і систем утилізації кисню).

Адаптація анатомо-фізіологічних систем організму до фізичних навантажень.

Адаптація серцево-судинної системи до фізичних навантажень. Адаптація дихальної системи до фізичних навантажень. Адаптація нервової системи до фізичних навантажень. Адаптація ендокринної системи до фізичних навантажень. Адаптація сечовидільної системи до фізичних навантажень.

Реакції адаптації організму спортсменів на фізичні навантаження.

Характеристика і класифікація навантажень у спорті. Компоненти фізичних навантажень і їх вплив на формування реакцій адаптації. Специфічність реакцій адаптації організму спортсмена на фізичні навантаження. «Перехресна адаптація». Вплив навантажень на організм спортсменів різної кваліфікації і підготовленості. Реакції організму спортсмена на змагальні навантаження.

Втома і відновлення у системі підготовки спортсменів.

Загальні поняття втоми і відновлення. Розвиток втоми при напруженій м'язовій діяльності. Протікання відновних процесів в організмі спортсменів після виконання тренувальних навантажень. Втома і відновлення при навантаженнях різної величини і спрямованості. Втома і відновлення залежно від кваліфікації і тренуваності спортсменів.

Формування довготривалої адаптації у процесі багаторічної підготовки спортсменів.

Фактори, що визначають тривалість багаторічної підготовки спортсменів. Вік спортсменів і їх схильність до адаптації. Формування адаптації залежно від динаміки і спрямованості тренувальних і змагальних навантажень. Формування адаптації залежності від спортивної спеціалізації і статі спортсменів. Адаптація організму спортсменів упродовж року і макроциклу у зв'язку з величиною і спрямованістю навантажень. Періодизація річної підготовки як основа формування ефективної довготривалої адаптації.

Адаптація організму спортсменів в умовах висотної гіпоксії.

Кліматичні умови середньогір'я і високогір'я. Гірські рівні: низькогір'я, середньогір'я, і високогір'я. Стадії адаптації людини до висотної гіпоксії: гостра, перехідна і стійка адаптація. Фактори, від яких залежить швидкість досягнення стійкої адаптації до висотної гіпоксії. Реакції адаптації постійних жителів гір. Форми гіпоксичного тренування (природне і штучне). Оптимальна висота для гірської підготовки. Термінова акліматизація спортсменів при підготовці у горах. Реакліматизація і деадаптація після повернення спортсменів з гір.

Адаптація організму спортсменів до умов високих і низьких температур.

Організм спортсмена в умовах різних температур. Гіпертермічні травми: судоми, теплові перенавантаження, тепловий удар. Реакції організму спортсмена в умовах високих температур. Взаємодія між механізмами теплової рівноваги в організмі і умовами навколишнього середовища. Адаптація організму спортсмена до умов високих температур. Фактори, що визначають швидкість адаптації спортсмена до умов жару. Адаптація спортсмена до умов холоду. Тренування і змагання в умовах високих і низьких температур.

Десинхронізація і ресинхронізація циркадних ритмів у спортсменів.

Добові зміни у стані організму спортсмена. Тренування і змагання у різний час доби. Десинхронізація циркадних ритмів організму спортсмена після дальніх перельотів. Причини, від яких залежить тривалість ресинхронізації ритмів організму спортсмена після дальніх перельотів. Тимчасова адаптація спортсменів після дальніх перельотів.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Булатова М.М. Спортсмен в различных климатично-географических и погодных условиях /М.М. Булатова, В.Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 1996. – 177 с.
2. Маленюк Т.В. Основи адаптації у спорті. Навчальний посібник /Тетяна Володимирівна Маленюк. – Кіровоград: КОД, 2012 – 120 с.
3. Платонов В.Н. Адаптация в спорте /Владимир Николаевич Платонов. – К.: Здоров'я, 1988. – 215 с.
4. Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте /Владимир Николаевич Платонов. – К.: Олимпийская литература, 1997. – 584 с.
5. Платонов В.Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и ее практическое применение / Владимир Николаевич Платонов. - К.: Олимпийская литература, 2013. - 624 с.
6. Платонов В.Н. Подготовка квалифицированных спортсменов /Владимир Николаевич Платонов. – М.: Физкультура и спорт, 1986. – 288 с.
7. Платонов В.Н. Современная спортивная тренировка /Владимир Николаевич Платонов. – К.: Здоров'я, 1984. – 264 с.
8. Платонов В.Н. Теория и методика спортивной тренировки /Владимир Николаевич Платонов. – К.: Вища школа, 1984. – 350 с.
9. Платонов В.М. Фізична підготовка спортсменів /В.М. Платонов, М.М. Булатова. – К.: Олімпійська література, 1995. – 320 с.
10. Савка В.Г., Радько М.М., Воробйов О.О., Марценяк І.В., Бабюк А.В. Спортивна морфологія: Навчальний посібник /За ред. Радька М.М. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007. – С. 64 – 83.

12. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

- Поточний контроль: (%): усне опитування, виступи на семінарах, модульна контрольна робота.

- Підсумковий контроль: (% , диференційований залік): підсумкова залікова комплексна модульна контрольна робота (тестові завдання, теоретичні питання), іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

